

VEČERNIK

POŠTINA PLAČANA V GOTOVINI

Leto XIV.
Štev. 69

TELEFON UREDNIŠTVA: 25-67
UPRAVE: 25-67 in 28-67
POSLOVALNICA CELJE, Prešernova 3, tel. 280
POSTNI CEKOVNI RACUN 11.409

Maribor, sreda 27. marca 1940

NAROČNINA NA MESEČ
Prejeman v upravi ali po pošti 14 din,
dostavljen na dom 16 din, tujina 30 din

Cena
din 1.—

Angleži blokirajo Skagerak

Zaradi križarenja angleškega bojnega brodovja pred ustjem je ves nemški promet skozi ožino ustavljen — Nasledki blokade postanejo lahko pomembni — Možnost pomorskega spopada

KODANJ, 27. marca. DTA. Zdi se, da se je Anglija odločila za skrajno poostriženo blokado Nemčije in da hoče zlasti popolnoma preprečiti vsak dovoz švedskih in norveških rud mimo Norveške in skozi Skagerak, kakor tudi vsako gibanje nemške bojne in trgovske mornarice skozi to ožino. Že nekaj dni se zbira pred Skagerakom močno angleško bojno brodovje, ki kontrolira ves promet in onemogoča vsako svobodno gibanje. Z radovednostjo se pričakuje, kaj bo ukrenila Nemčija proti tej blokadi Skageraka? Ni izključeno, da bo nastala tu v kratkem velika pomorska bitka med angleškim in nemškim bojnim brodovjem ter obojnimi letalstvom.

NEMŠKI PROMET USTAVLJEN

KODANJ, 27. marca. Exchange Telegraph. Nemške brezžične postaje so naročile vsem nemškim trgovskim ladjam, ki plujejo v bližini Danske in Norveške, naj se nemudoma zatečejo v danske ali norveške luke in počakajo tam do nadaljnjih odredb. Ta poziv je v zvezi z angleškim bojnim brodovjem, ki križari pred Skagerakom in blokira ožino, da je nemogoč vsak nekontroliran prehod. Nemški promet s trgovskimi ladjami je zato sedaj tu popolnoma ustavljen.

POMEN BLOKADE SKAGERAKA

LONDON, 27. marca. Exchange Tele-

graph. Potopitev dveh velikih nemških transportnih parnikov in blokiranje Skageraka se tu presoja kot nov dokaz, da hoče Anglija nadaljevati in še znatno poostrižiti pomorsko blokado Nemčije. Zlasti obe morski ožini, Skagerak in Kattegat, ki ločita Skandinavijo od Danske, sta bili doslej za nemški promet izredne važnosti. Skozi ti dve ožini je šel ves dovoz švedskih in norveških rud v Nemčijo. Tu skozi se je pa tudi vzdrževal promet med Nemčijo in severno sovjetsko obalo pri Murmansku. Prav tako so ubirale to pot vse nemške ladje, ki so plule z Atlant-

skega oceana v Nemčijo ali iz Nemčije na Atlantski ocean.

NORVEŠKO POROČILO

OSLO, 27. marca. Reuter. Norveško ministristvo javlja glede na gibanje angleških rušilcev v norveških teritorialnih vodah, da so opazili te vojne ladje dne 21. marca ne daleč od obale. Neki angleški rušilec je spremljal od daleč nemško trgovsko ladjo, ki je plula ob norveški obali na sever in jo večkrat obkrožil. Malo kasneje je stopil angleški rušilec v zvezo z nekim nemškim ribiškim parnikom, ki je zahteval pomoč. Osem angleških rušilcev je plulo med Lindesom in Jerenom. Dne 22. marca so jih opazili, kako zasledujejo nemški tovorni parnik, ki je plul proti jugu in se umaknil v neki fjord. Kasneje so angleške vojne ladje zaplule na visoko morje. Osem ali devet angleških rušilcev se je na večer istega dne znova pojavilo pred fjordom. Eden izmed rušilcev je izstrelil več salv v opomin nemškemu parniku, če bi plul dalje.

NEMŠKO POROČILO

BERLIN, 27. marca. DNB. List »Politiken« piše, da se ne da točno ugotoviti, ali so bile danske trgovske ladje na velikonočno nedeljo potopljene zaradi min ali torpedov. Ladje, ki so se potopile 19. t. m. severnovzhodno od Škotske, so naletele na mine. Nemške letalske sile in podmornice s temi izgubami niso v zvezi. Danski parnik »Christian« je bil potopljen 20. t. m. v neposredni bližini angleškega konvoja, ki so ga napadli in razgnali nemški letalci. Nemški narod goji do danskega najglobokejša prijateljska čustva in obžaluje težke izgube hrabrih mornarjev. Te izgube dokazujejo popolnoma, kako težka in nevarna je plovnost po morju v zadnjem času. Blokadna vojna, ki jo je Anglija začela in zdaj poostrižila, je kriva, da je utrpela danska mornarica tolikšno škodo, dostavljajo nemški uradni krogi.

Nesoglasja v pogajanjih za trojno zvezo

Nemški načrt je naletel na težkoče baje zaradi različnosti italijanskih in sovjetskih interesov V Angliji zahtevajo zavezniško protiakcijo

BERN, 27. marca. Agex. Berlinski dopisniki nevtralnih listov razmišljajo, zakaj ni Molotov prispel za Veliko noč v Berlin, kakor se je napovedovalo? S tem je bil odgoden senzacionalen dogodek Velike noči, ki ga je napovedovalo celo samo nemško propagandno ministristvo. Ta dogodek naj bi bil tudi pomenil nov preokret v vsej sedanji vojni. Dopisniki zatrjujejo, da so bile izvršene že vse priprave za sprejem Molotova in je nastalo potem v javnosti veliko razočaranje, ko sovjetskega komisarja ni bilo. Podrobnosti o tem izostanku obiska Molotova v Berlinu seveda ni bilo mogoče izvedeti, vendar se zatrjuje, da pogajanja med Berlinom in Moskvo na eni ter Rimom na drugi strani še niso tako uspela, da bi bil ta obisk mogoč. Zdi se, da so naletela ta pogajanja na težkoče, katerih v Berlinu prej niso predvidevali. Zato se nadaljuje sedaj diplomatska aktivnost, da bi se te ovire odstranile in da bi se končno le dosegel sporazum na temelju nemške koncepcije zveze Nemčije, Italije in Sovjetske unije. Ni pa mogoče ničesar izvedeti, kdaj bi se sestanek mogel vršiti. Tudi ni gotovo, ali ne bo von Ribbentrop prej sam znova potoval v Moskvo.

VZROKI ZASTOJA POGAJANJ

STOCKHOLM, 27. marca. Agex. Kakor poročajo tukajšnji listi, je nastal zastoj v pogajanjih za uresničenje nemškega koncepta organiziranja vzhodne in južnovzhodne Evrope zaradi nesoglasij, ki so nastala med Rimom in Moskvo. Baje še ni bilo mogoče najti zadovoljive oblike glede razdelitve italijanskih, nemških in sovjetskih interesov na evropskem jugovzhodu. Neko vlogo igra tudi Madžarska s svojimi zahtevami, katerih

v Rimu ne morejo odbiti, so pa v nasprotju z nekaterimi trojzveznimi koncepcijami. Pričakuje se, da se bo to vprašanje premaknilo z mrtvega tira šele po koncu Telekijevega obiska v Rimu.

REAKCIJA V ANGLIJI

RIM, 27. marca. United Press. Kakor poroča londonski dopisnik lista »Gazetta del Popolo«, zbujajo v Angliji nezadovoljstvo italijanska aktivnost v Podonavju in na Balkanu, ki je v tesni zvezi z aktiv-

nostjo Nemčije. To daje »Evening Standardu« in drugim angleškim listem povod, da opozarjajo angleško vlado na nevarnost, ki jo predstavlja nemški načrt za koordinacijo gospodarskih akcij Rima, Berlina in Moskve ob sodelovanju vseh južnovzhodnih evropskih držav. Ves tisk zato zahteva, da pričneta zahodni zavezniči energično protiakcijo in da pri tem uporabita vsa svoja ogromna gospodarska sredstva, da se onemogoči ta nemški maneuver.

ITALIJANSKI ODGOVOR

RIM, 27. marca. Stefani. Listi komentirajo pisanje »News Chronicle«, da mora Anglija odstraniti slab vtis njene politike pri nevtralnih državah ter prepričati nevtralne narode, da nima namena škodovati njihovim interesom. List ima prav, menijo italijanski listi, če trdi, da je dosedanji nastop zaveznikov sprožil pri nevtralcih dokaj razočaranje. »Tribuna« dostavlja, da so načrti zaveznikov, razširiti vojno področje na Balkan, propadli. Obkroževanje Nemčije v tej smeri ni uspelo.

SURIČ ZAPUŠČA PARIZ
MOSKVA, 27. marca. Tass. Veleposla-

nik Surič je bil odpoklican s svojega položaja v Parizu.

sija nastopiti v Skandinaviji v gospodarskem oziru nasledstvo Anglije. »Rezultati mirovne pogodbe s Finsko morajo razviti in okrepiti gospodarske zveze med skandinavskimi državami in Sovjetsko zvezo.« Po sovjetskih trditvah dokazuje sklenjeni mir s finsko samo miroljubnost sovjetov. List »Trud« poziva posebno Švedsko, da sklene novo trgovinsko pogodbo s Sovjetsko zvezo.

Izza kulis potopitve »Graf von Spee«

MONTEVIDEO, 27. marca. Reuter. Sedaj so potrjene vesti, da so se mornarji nemške križarke »Graf von Spee« uprli, ko je odplula iz pristanišča. Kapitan je brzojavil v Berlin in vprašal za direktive. Rečeno mu je bilo, naj mornarje izkrca ter ladjo potopi.

»ARK ROYAL« SE JE VRNIL

LONDON, 27. marca. Reuter. »Ark Royal«, o kateri so Nemci trdili že trikrat, da je potopljena, je prispela po petmesečnem križarenju v neko angleško luko. Neka nemška podmornica jo je napadla, vendar sta oboj torpeda zgrešila cilj.

ANGLEŠKA LETALA SPET NAD ČEŠKO

LONDON, 27. marca. »Evening Standard« poroča, da so angleška letala na Veliko noč zopet letela nad Prago ter severno in zahodno Nemčijo ter metala letake.

Angleško razočaranje nad Avstrijci

LONDON, 27. marca. LRP. Angleška oblastva so pričela postopati proti nemškim emigrantom v Angliji dosti ostrije, kakor doslej. Že prej se je pojavilo v angleškem javnem mnenju nezadovoljstvo s preveč svobodnim gibanjem nekaterih Nemcev, katerih postopanje se je upravičeno zdelo sumljivo. Pri različnih preskavah je policija ugotovila, da se skrivajo med nemškimi emigranti mnogi vojniki. Posebno razočaranje so doživeli Angleži z avstrijskimi Nemci. Znano je, da so sprejemali avstrijske Nemce kot nekaj čisto drugega od Nemcev iz stare Nemčije, kot nekake begunce iz »podfarmilne dežele«, sedaj se je pa izkazalo, da so prav avstrijski Nemci najbolj zlorabljali to angleško naklonjenost in vršili poizvedovalno službo za nemško špijonažo. Posebno so se izkazale tudi

ženske, ki so prispale v Anglijo s češkimi potnimi listi. Zaradi tega je bilo v zadnjih dneh veliko število teh »emigrantov« prijetih in zaprtih. Prav tako je od-

rejeno najstrožje nadzorstvo nad mnogimi drugimi. Izkazalo se je, da so absolutno zanesljivi večinoma le tisti nemški emigranti, ki so Židje. S tem je močno kompromitirana tudi vsa avstrijska akcija grofa Starhemberga in Otona Habsburga.

Holandsko mnenje o vojni

AMSTERDAM, 27. marca. Exchange Telegraph. Katoliški list »Maasbode« piše, da je treba računati s poostritvijo vojne, ni pa treba pričakovati napada na zahodni fronti, ali celo napada na Belgijo ali Nizozemsko. Glavno vlogo bosta igrali zračna in trgovinska vojna. Prav tako

je tudi verjetno, da se bo poostrižila vojna živcev z okrepljeno propagando in diplomatsko aktivnostjo. Kar se tiče poglavja »dinamika in politika«, bodo države, ki se drže krščanskih načel, vedno v slabšem položaju kakor one, ki se jih ne drže in ne poznajo takih omejitev.

Sovjetska gospodarska ekspanzija

MOSKVA, 27. marca. Exchange Telegraph. Iz pisanja sovjetskega tiska je mogoče spoznati, da želi Moskva po-

končani vojni s Finsko utrditi sedaj tudi svoj gospodarski položaj v Skandinaviji. »Izvestja« pišejo, da mora sovjetska Ru-

Maribor, 27. marca.

Ze nešteto krat prej in tudi še v zadnjem času so se pojavili posebno med Hrvati glasovi, očitajoč nam Slovence, da smo bili vsa leta od osvobojenja dalje vedno zastopani v vseh vladah, da smo izkoriščali hrvatsko-srbski spor v svojo korist in da se nam je zato dobro godilo. Očitano se nam je dalje, da smo igrali v državi večjo ulogo, kakor bi nam po sorazmerju pripadala in dobili več, kakor bi nam pritikal. Neki Črnogorec je nedavno celo trdil, da je edino Slovenija dobila od Jugoslavije vse, kar je hotela in je najbolj napredovala, dočim je Črna gora daleč zaostala. Nekaj podobnega je dejal tudi nekdo v Vojvodini.

Iz vsega tega bi se dalo sklepati, da vlada po vsej državi prepričanje, da smo bili Slovenci nekaki protežiranci države in vseh režimov in da smo to tudi še vedno. Kako je moglo nastati tako mišljenje? Prvič iz mnenja, da je stalna navzočnost Slovencev v vseh vladah in režimih morala prinašati Sloveniji posebne koristi, kar bi dejansko tudi bilo povsem logično, drugič pa iz presojanja naših navidezni razmer po zunanjščinah, ki so res na oko boljše kakor v nekaterih pokrajinah ostale države. Toda oboje je zgrešeno: niti ni Slovenija imela pravih koristi od stalne soudeležbe njenih strank v vladi, niti so naše na zunaj boljše razmere plod tega soudeleževanja »na oblasti«. Vseh teh že skoraj 22 let Jugoslavije ni vodila naših strank v vladi in režime želja po pridobivanju koristi za Slovenijo in slovenski narod, ampak želja po vladanju in uveljavljanju teh strank. Naš splošno višji nivo pa tudi ne izvira iz pridobitev te dobe, ampak iz naše preteklosti, ki se je razvijala v tesnejšem stiku z zahodno Evropo, kakor so se razvijali Hrvati in posebno še Srbi.

Ako pogledamo nazaj, vidimo, da so potekla cela razdobja, v katerih Slovenija in Slovenci od svojega zastopstva v vladi nismo imeli absolutno nobene koristi. Imeli smo stranke in politike, ki jim je za sodelovanje v vlade zadostovalo, da smo smeli biti ministri, bari in da so mogli strahovati svoje politične nasprotnike. Zato so bile te »koristi« za Slovenijo in Slovence prej negativne kakor pozitivne. Dežela in ljudstvo nista imela od tega ničesar, niti ne toliko, kolikor so imeli n. pr. Hrvati, ki so bili v najostrejši opoziciji in dolga leta izven vsake vlade in vsakega režima. Za dokaz zadostuje samo pogled na statistične podatke o raznih državnih javnih delih, o raznih subvencijah, novih ustanovah itd. Naše ceste so (razen ene na Gorenjskem) še vedno take, kakršne so bile ob koncu vojne; naše reke še vedno niso regulirane; naše bolnišnice so vse brez izjeme pretesne in zastarele, in tako je tudi z vsem drugim. Nekaj novih šolskih in drugih zgradb smo si zgradili sami, bodisi v okviru občinske ali oblastne, pozneje banovinske samouprave. Državna dela seštevamo lahko na prste.

Ako pogledamo statistike raznih državnih dejavov in subvencij, vidimo prav tako, da so dobivali Hrvati kljub temu, da niso bili zastopani v vladah, mnogo večje postavke za svoja gledališča, univerze, druge šole, glasbene in ostale umetnostne ustanove itd. Mimo tega pa tudi ne smemo pozabiti na splošni gospodarski in ostali razvoj, ki so ga doživeli razne osrednje, vzhodne in južne pokrajine. Zagreb se je n. pr. povečal za skoraj 200 odstotkov, Ljubljana in Maribor sta pa komaj nekaj napredovala. Nikjer tonej ni mogoče opaziti tistih »velikih tonaž«, ki naj bi jih Slovenija in Slovenci imeli od tega, da smo bili »vedno zastopani v vladah«.

Vse svoje ustanove, razen univerze in sedaj Akademije znanosti, smo Slovenci imeli že prej. Vsaka naša vas je imela svojo šolo že ob vstopu v državo. Prav tako so obstajale že tedaj vse naše bolnišnice in druge javne ustanove. Imeli smo železnice, pošte, urade itd. in jih nismo dobili šele po zaslugi »stalnega sodelovanja v vladah«, kakor meni omi nepoučen Črnogorec, ki se je pehal po slovenski zemlji in se čudil, »kaj so Slovenci vse dobili, med tem ko je Črna gora še vedno taka, kakor je bila.« Zatrjujejo po vrag vidi kakšnih »informacij«, da je bila Slovenija pred vstopom v Jugoslavijo »skrajno revna in zanemarljiva

Madžarska je samo izven vojskovanja

Po izjavi grofa Telekija Madžarska ni nevtralna • Predmet rimskih razgovorov - Odgoditev revizionizma do končane vojne, dočim naj bi se potem izvršila revizija z vso podporo Italije

RIM, 27. marca. Stefani. V navzočnosti Ciana je Mussolini včeraj sprejel madžarskega ministrskega predsednika Telekija. Posvet je trajal dve uri. Pogovor je potekel v prijateljskem duhu. Prijateljski pakt, sklenjen med obema državama, je v polni meri izpolnil pričakovanja ter je v skladu z interesi Italije in Madžarske ter Nemčije na eni, a tudi med Madžarsko in Jugoslavijo na drugi strani. Italija in Madžarska sta odločeni v sedanjem trenutku še bolj okrepiti sodelovanje na utrditvi miru v Podonavju in na Balkanu.

VTIS KOMUNIKEJA V BUDIMPEŠTI BUDIMPEŠTA, 27. marca. Stefani. Uradni komunike rimske vlade o sestanku med Mussolinijem in Telekijem je napravil v Budimpešti najboljši vtis.

MADŽARSKA NI NEVTRALNA

RIM, 27. marca. United Press. Madžarski ministrski predsednik grof Teleki, ki je imel predvčerajšnjim daljši razgovor z italijanskim zunanjim ministrom grofom Ciano, včeraj pa z ministrskim predsednikom Mussolinijem, je izjavil zastopnikom tiska, da imajo njegovi razgovori

pred vsem informativni značaj. »Madžarska je« je dejal grof Teleki »še dalje v vojno nevpletena država, ni pa nevtralna«. Ta izjava je vzbudila veliko pozornost, ker se je doslej smatralo, da je Madžarska absolutno nevtralna. Posebno važnost pa prisojajo tudi zatrjevanju v rimskih poučenih krogih, da se je Madžarska odrekla revizionizmu do konca sedanje vojne, da po bo takoj nato postavila zelo energično svoje zahteve in bo mogla pri tem računati na vso podporo Italije.

Velika volilna zmaga kanadske vlade

TORONTO, 27. marca. Reuter. Pri včerajšnjih volitvah v kanadski parlament, ki so jih deloma motili strahoviti snežni viharji, je dobila vlada Mackenzie Kinga, ki že 13 let predseduje kanadski vladi, ogromno večino. Liberalci, katerih predsednik je Mackenzie King, so dobili 166 glasov izmed 245. Tako imajo že sami absolutno večino. Podprlo jih bo še 6 neodvisnih poslancev. V opoziciji so ostali

konservativci, ki so dobili komaj 34 mandatov in »Nova demokratska stranka« ter levičarska stranka CCF, ki sta obe skupaj dobili le 39 mandatov. Od konservativcev so bili poraženi predsednik stranke dr. Manion ter dva bivša ministra Cahan in Stewart. Zmaga Mackenzie Kinga pomeni popolno odobravanje volivcev Kanade sedanje vojne politike kanadske vlade.

Francija mora zmagati in bo zmagala

PARIZ, 27. marca. Havas. Francoski ministrski predsednik Paul Reynaud je imel sinoči po radiu govor, v katerem je med drugim dejal, da predstavlja s tem svojo novo vlado francoskemu narodu in svetu. Edina misel, ki ga je vodila pri sestavi vlade in ga bo pri vodstvu vladnih poslov, je, storiti vse, da Francija zmagaja v sedanjih vojni. Pri delu za zmago pa morajo sodelovati vse sile francoskega naroda. V sovražnem svetu so hoteli prikazati vladno krizo kot krizo demokracije. Ako bi bilo to res, bi napočila ura Hitlerjeve zmage. Toda resnica je, da je Francija prav sedaj dokazala, da so prazni vsi nasprotni upi v notranjo oslabeitev francoskega naroda. Zakaž je šla Francija v vojno, ni treba še razlagati. Treba pa je povedati, da je sedanjí čas odločilen za nadaljnji razvoj. Nemška vojska, ki je vkorakala na Dunaj v Prago, Gdansk in Vršavo, ima tudi drugod enake cilje. Razširiti hoče svojo hegemonijo še preko balkanskih in drugih držav. Enako bi se zgodilo tudi Franciji, ako bi podlegla. Zato se to ne sme zgoditi in se nikoli ne bo zgodilo. V do-

sedanjih vojni ni napravil sovražnik še niti koraka na francoska tla, kajti Francija ga je sprejela pripravljena. Treba pa je biti pripravljen tudi dalje. Vsak Francoz mora zastaviti vse svoje sile, bodisi v zaledju bodisi na fronti, za končno popolno zmago. Vojna bo trda, toda Francija jo bo dobila. To vojno bo Francija vodila dalje s pomočjo največjega imperija na svetu, s pomočjo Velike Britanije.

BRUSELJ, 27. marca. Havas. Govor novega francoskega ministrskega predsednika Paula Reynauda je napravil v Belgiji najgloblji vtis. Ta govor je dokaz, da bo nova vlada vodila vojno z vso energijo tako na diplomatskem in gospodarskem kakor na vojaškem področju. Upravičen je tudi optimizem ministrskega predsednika o sprejemu del nove vlade, ko se bodo pričela.

WASHINGTON, 27. marca. Govor Paula Reynauda je bil sprejet v Ameriki zelo povoljno. Tu naglašajo kontinuiteto francoske zunanje politike zlasti glede gospodarskih akcij. V tem bo našla francoska vlada s strani Amerike vso podporo.

Nov boj za romunski petrolej

CURIH, 27. marca. Kakor poročajo tukajšnji listi, je ustanovila Francija posebno družbo, katere namen je poskrbeti za to, da bodo dobave petroleja zadostne, posebno pa, da se bodo povečale one iz Romunije. Za družbo stoji, kakor se zdi, francoska vlada. Družba je že kupila v Romuniji 200.000 ton petroleja, a se pogaja tudi še za nadaljnje nakupe, tako, da pričakujejo novega boja za romunski petrolej med Francijo in Nemčijo. Francija je pričela sedaj naglo nakupovati romunski petrolej zaradi tega, ker je Donava spet uporabljiva za Transporte v Nemčijo in je edina možnost zmanjšati uvoz romunskega petroleja v Nemčijo ta, da ga

prej pokupijo zavezniki. BUKAREŠTA, 27. marca. Exchange Telegraph. Zaradi mnogih primerov sabotaže je romunska vlada izdala nove, zelo stroge ukrepe za zaščito svojih petrolejskih vrelcev in drugih naprav. Za časa velikonočnih praznikov je nastalo več sumljivih eksplozij in požarnih katastrof na petrolejskih poljih. Nekateri izvirki so skupaj z vsemi napravami zgoreli. Šele z velikimi napori se je posrečilo požare lokalizirati. Romunska oblastva sodijo, da so te požare podtaknili dobro organizirani tujci, ki so nezadovoljni z romunsko petrolejsko politiko.

Nemci odklanjajo vsako krivdo

BERLIN, 27. marca. DNB. Angleška propaganda ponovno posega po laži, ko zanika, da so angleški letalci kršili dansko nevtralnost. Torej je bil napadalec nemški letalec, ki je sedel v avionu z angleškimi znački? Nemško poveljstvo je ugotovilo, da ni bilo tega dne niti enega

nemškega letalca v zraku na nemško-ganski meji. Nemčija nima interesa, da se vojna razširi na Dansko, pač pa Anglija. BERLIN, 27. marca. DNB. Angleška agencija Reuter je objavila službeno vest letalskega poveljstva, da ni bila angleškim letalcem dana nikaka zapoved, napasti

da bi povedali vsem tem in takim, da je resnica popolnoma nasprotna od njihovih izmišljenih trditvev. Kar pa tiče našega vpliva v državi, ki nikoli ni bil tak, kakor se tem ljudem zdi, bi bilo treba prav tako naglasiti, da njegova višina ne more biti odvisna od števila, ampak od dejstva, da smo tretji sotvorec države! - r.

neoborožene nevtralne ladje. Kljub temu ne morejo Angleži tajiti svoj napad na neoborožene ladje, med drugim tudi na motorni švedski parnik »Buenos Aires«. Nemčija nima oboroženih trgovinskih ladij, vendar jih angleška letala napačajo. Angleško letalsko ministrstvo zanika stvari, ki so jasno dokazane.

Povodnji v Romuniji in Madžarski

BUKAREŠTA, 27. marca. Stefani. Zaradi naglega talenja snega so mnoge romunske reke prestopile bregove. Posebno ob izlivu Donave, v delti, je poplava zavzela katastrofalen obseg. Prebivalstvo mnogih vasi je moralo zapustiti domove.

BUDIMPEŠTA, 27. marca. Stefani. Reke na Madžarskem dalje naraščajo. Materialna škoda je zelo velika. Letala pregledujejo poplavljeni ozemlja ter prinašajo oblastem poročila o krajih, ki so pomoči potrebni.

POOBLASTILO TURŠKI VLADI

ANKARA, 27. marca. Reuter. Turška vlada je dobila pooblastilo, da razglasi splošno mobilizacijo v vsakem trenutku, kadar se ji bo zdelo primerno.

AMERISKI DRŽAVNI IZDATKI

WASHINGTON, 27. marca. Havas. Skupni izdatki USA v preteklem preračunskem letu so znašali 7.9 milijard dolarjev, dohodki pa 4.4 milijarde. Dne 23. marca 1939. so znašali izdatki samo 4.6 milijard, a dohodki 4.4.

ZAVEZNIŠKA NAROČILA V USA

NEW YORK, 27. marca. Reuter. Zavezniki so naročili v ameriških tovarnah orožja in letal materiala za 7 in pol milijarde dolarjev.

ROOSEVELT BO PODAL IZJAVO

WASHINGTON, 27. marca. Reuter. »New York Times« prinašajo vest, da bo Roosevelt podal uradno izjavo o potovanju Sumner Wellesa po evropskih prestolnicah.

NAPAD NA ANGLEŠKI PARNIK

LONDON, 27. marca. Havas. Parnik »Barnhill«, 5000 ton, ki je bil po požaru privlečen do francoske obale, se je pri gašenju prepolovil. Parnik so zažgale bombe nekega sovražnega letala. Poveljnik ladje leži še nezavesten v bolnišnici in zato tudi še ni podrobnih informacij o napadu. Tudi štirje drugi člani posadke leže v bolnišnici.

INTERNACIJA ROMUNSKEGA POLITIKA

BUKAREŠTA, 27. marca. Stefani. Prosvetno ministrstvo je odvzelo službeno pravico bivšemu madžarskemu ministru Magyiaru, ki je nastopal proti vladni politiki. Interniran je v nekem moldavskem samostanu.

MAVZOLEJ ATU-TURKU

ANKARA, 27. marca. Havas. Na današnji seji turškega parlamenta je bilo sklenjeno zgraditi velikemu pokojnemu Atu Turku mavzolej. Za osnutek bo razpisana mednarodni natečaj.

SMRTNA NESREČA PRI PODIRANJU HRASTA

Posesnik Canjko iz Savcev je javil orožniški postaji pri Sv. Tomažu pri Ormožu, da je pri podiranju hrasta ob banovinski cesti v Savcih oplazila veja delavca Jožefa Klemenčiča ter mu prebila lobanjo. Klemenčič je bil pri priči mrtev.

Mariborska vremenska napoved. Prevladovalo bo oblačno, vetrovno in nestanovitno vreme. Včeraj je bila najvišja toplota 18,7, danes najnižja 8,6, opoldne 18,0. Padavin je padlo 0,2 mm.

V pričakovanju odmeva Wellesovih opazovanj

Živčna in prava vojna iz pariške perspektive — Kaj prinaša Welles Rooseveltu

Pariz, o Veliki noči.

Živčna vojna zavzema vse večji obseg. Čez Maginotovo črto ne gre zlahka, zato se pa krizajo trenja drugod po Evropi. Na severu se z napovedjo že polasča Nemčija finskih rudnikov in tovarn za nikelj. Norvežani so v skrbeh za vso svojo severno obalo, ki vabi Rusijo. Nimajo vojske, da bi mogli mejo braniti.

S Finske so se bojišča torej tako rekoč samo premaknila.

Na mir ne misli nihče!

Vprašanje je, ali bo še dovolj časa za skandinavski blok, ki se ustvarja za medsebojno pomoč in obrambo. Razumljivo je, da zavezniki, z lasti pa Švedom, da so očitajo Norvežanom, zlasti pa Švedom, da so svojo bojazljivostjo oni privedli Skandi-

2. Potek razgovora z navedbo značilnih primerov. Kakšni izrazi so se večkrat rabili.
3. Zaključek glavnega vprašanja, ki se je obravnavalo. In v kakšnem tonu.
4. Drugo, za prvim najvažnejše vprašanje. Izrazi in ton med pogovorom.
5. Postranska vprašanja, vprašanja, ki so bila med pogovorom nenadoma ali nepričakovano postavljena. V kakšnih okoliščinah. Slikovitosti iz pogovora.
6. Rezultat iz teh poslednjih diskusij — z dobesedno navedbo najznačilnejših točk.
7. Oblike vljudnosti ob sprejemu in ob slovesu. Pisma, ki so bila izročena. In kako.
8. Kako gostitelj, ki je odposlanca sprejel, sam živi. Njegove navade in kaj zahteva za lastno udobnost. Kako in koliko da na zunanosti, kako se navadno vede. Ali ima svoje posebnosti.
9. Kakšen je proti drugim osebam, če so navzočne.
10. Kakšen je glede gostitelja odposlančev

vtis. — Komentar.

To so točke: A odmerjen jim je tudi obseg: 16 strani za najvažnejše vprašanje, 12 strani za drugo najvažnejše, 8 strani za vprašanje tretje vrste.

Posebno pa Roosevelt zahteva, da se mu v poročilih glede vsake reči navedejo številke. Kolikor le mogoče podatkov v številkah! Zanimivo je, da je Roosevelt, še preden je imel v rokah definitivno Sumner Wellesovo poročilo, govoril in odločno naglasil, da je proti vsakemu nasilju, in miru, ki bi to nasilje sankcioniral. Razume se, da sta London in Pariz takoj objavila svoje soglasje s tem načelom.

Angleški in francoski parlament sta imela interpelativno debato o finskem vprašanju. Šlo je za to, da se ugotovi, ali sta obe vladi dovolj in pravočasno skrbeli za pomoč Finski. Razpravljalo se je obširno in mestoma ostro. Ne glede na to, kakšen bo efekt v izpremembi francoske vlade, je jasno, da pomeni

mladop Reynauda samo še odločilni korak za izvajanje naglih in ostrih nastopov na vseh bojiščih in v vseh področjih. Na mir brez zmage ne misli nihče. Oči so zdaj uprte na Balkan in v Azijo. S severa se je, po mnenju zaveznikov, težišče dogodkov pomaknilo na jug. Brenner je signal.

Kaj je bilo na Brennerju?

Večinoma se glasijo komentari, da zopet metoda živčne vojne. Kvečjemu razgovor o razdelitvi gospodarskih interesnih sfer na jugu in poskus z nemško-sovjetske strani, da bi se Italija bolj približala rusko-nemškemu bloku. Toda Italija je sklenila in še sklepa prav ta čas važne gospodarske dogovore z zavezniki, predvsem z Anglijo, in g. Mussoliniju ne pripisuje nihče, da bi se neprevidno podajal na nedoločeno opredeljena pota. Jasno je, da se Italija oborožuje, kakor se vsi oborožujejo, toda njen čut za gospodarske realnosti jo varuje pred koraki, ki ji ne bi ne v sedanjosti ne v odgovornosti pred njeno zgodovino prinesli trajne koristi.

V najbližjih dneh bomo dobili zanesljivejše odmeve iz Amerike; rezultate iz opazovanja in spomina ameriškega delegata v Evropi. In ameriški glasovi bodo tehtali tudi v Evropi!

Politične skupine iz Farkašiča v ospredju

(Od našega beogradskega dopisnika)

Navzlic hrupu srbijanskih nasprotnikov dr. Mačkove socialno-ekonomske obnove države, navzlic vsemu rovarenju frankovskih ekstremističnih elementov na Hrvatskem ter navzlic vsem zakulisnim intrigam z neke slovenske strani proti dr. Mačku, se danes na najkompetentnejših mestih gleda na pomen in delo Kmetsko-demokratske koalicije kot na faktor, ki z ozirom na zunanjo in notranjo situacijo daje največje garancije za solidno ureditev naših političnih prilik. To predvsem zato, ker KDK ni samo hrvatska politična grupacija, kajti poleg SDS so dr. Mačku zelo blizu tudi nekateri srbijanski opozicionalci, nekateri javno n. pr. dr. Ribar, dr. Ikončić, vladni in opozicijski zemljoradniki, poleg njih pa tudi še precej radikalov, ki ne odobravajo pokreta Srbskega kulturnega kluba. Tudi v Sloveniji je že jasno, kdo odobrava politiko sporazuma in politiko KDK. **Dokončna likvidacija vseh ekstremnih elementov na Hrvatskem bo dala dr. Mačku polno legitimacijo, da najbrže kot novi predsednik vlade vodi državo v smislu velikih interesov Jugoslavije in dinastije.** Takšna odločitev, o kateri je Vaš dopisnik že poročal, pa lahko pade šele po uveljavljenju novega preračuna, po pravoslavni velikonočni praznikih, potem ko bo fiksirana finančna samostojnost banovine Hrvatske in potem ko bo vsaj v načelu sprejet sporazum o formiranju srbske in slovenske ednice. Ko bo to delo končano, bo prišlo na vrsto vprašanje koncentracije in vprašanje raz-

pisa vojitev. — Če vsi znaki ne varajo, se tudi že v srbijanskih političnih krogih smatra, da lahko narodni sporazum izvedejo samo politične skupine, ki so ga sklenile v Farkašiču, vendar na osnovi sporazuma od 26. avgusta 1939. To se danes že vidi iz stava nekaterih radikalov iz Srbije in Bosne ter posebno še iz govora predsednika Demokratske stranke Milana Grola v Skoplju, ki je govoril o »zaveznikih iz časov bojev za narodno

vladavino in sporazum.« Milan Grol postavlja že predloge, kajti demokratska stranka »ne želi brisati sporazum« od 26. avgusta, čeprav ga ni podpisala. »Demokratska stranka, je nadaljeval Grol, se ne odreka ambicij, da sodeluje v vodstvu državnih poslov.« — Takšna politična evolucija seveda zahteva novi zakon o shodih in sestankih, popolno legalno obnovo bivših političnih strank in likvidacijo sistema.

Jugoslavija je mirna in pripravljena

VTISI POSEBNEGA DOPISNIKA »PESTER LLOYDA« IZ NASE POMIRJENE, OKREP-LJENE DRŽAVE

L. Bolgár, dopisnik »Pester Lloyd«, poroča budimpeštanskemu dnevniku iz Beograda:

»Če je kje v Evropi dežela, ki je pred posledicami vojne obvarovana, je to Jugoslavija. Seveda se tudi tu poznajo rahli sledovi vojne vihr, toda potniku po Jugoslaviji se nudi vtis, da je ta zemlja v zadnjih šestih, sedmih mesecih utrpela najmanj izprememb v gospodarskem in javnem življenju.

Politika nevmešavanja ni za Jugoslavijo nova. Traja že od časa, ko se je v njeni sosesčini okrepil nemški narodni socializem. Takoj po izbruhu vojne je Beograd proglašil striktno nevtralnost. Zasluga Jugoslavije je, da je umela zadnja leta urediti svoje gospodarske probleme ter je z Nemčijo in ostalimi sosedami navezala dobre trgovinske odnose.

Seveda je tudi v Jugoslaviji opaziti sledove pripravljenosti za vsak primer. Vpoklicani so letniki pod orožje, po ulicah prestolnice korakajo strumni rekruti. Meje so utrjene, tudi politično je vlada izredno okrepljena. Nabava nekaterih surovin v tujini je sicer

otežkočena, vendar je dobiti po trgovinah še vse, kar si poželijo. Cene so se za 25 do 30% povišale, pri nekaterih uvoznih predmetih tudi za 50 do 100%.

Kljub vojni se še zdaj zanimajo tujci za Jadran in njegove lepote. V duševnem pogledu ni zapustila vojna v Jugoslaviji nobenih sledov. Južnoslovanski narodi, ki so v preteklosti prelili potoke krvi, so prišli do spoznanja, da ni vredno za tuje interese ogražati svoj dom. Dosedanji rezultati vojne so pokazali, da se mora vsak zanašati le na svojo moč. Potnik po Jugoslaviji bo zato povsod našel na soglasno mnenje, vzdržati v popolni nevtralnosti do kraja. Branili pa bodo državo do skrajnosti, če bi jo kdorkoli napadel. V resnih trenutkih so rešili v Jugoslaviji celo notranjepolitična nasprotstva.

Jugoslovanska javnost gleda dogodkom v realističnem smislu v oči. Nihče ne ve, od kje bi lahko prišla nevarnost, toda vsi so pripravljani nanjo tako duševno kakor materialno. Jugoslavija je mirna, toda pripravljena na vse.

NE SLEPIMO NARODA Z VELIKO-POTEZNOSTJO!

Slovenci imamo poleg bojazljivosti, pohlevnosti in lenobe tudi veliko napako »velikopoteznosti«, piše »Slovenska zemlja«. Bolezen velikopoteznosti se je začela menda z davorijo »Od Urala do Triglava«. Namesto da bi sesteli, kaj smo zase napravili, smo se pri vsaki priliki širokoustili. Ko so veliki narodi risali nov zemljevid Evrope in rezali po našem živem telesu, nismo imeli nikogar, ki bi bil za domovino postavil na noge pet oboroženih polkov. Svoje združništvo primerjamo danskemu, naša kmetijska proizvodnja pa je na zadnjem mestu. Imamo nič koliko knjig o umni živinoreji, kmet ima čimdalje bolj revna kljuseta in mršave krave. Naši kulturni varuhi hočejo Slovence znebiti z vso tujo kulturo, slovensko leposlovje pa životari. Hočemo umetnostne galerije in akademije, narod pa ne dobi niti domače obhajilne podobice. Razni stomilijonski načrti so opisani po naših listih. Ljubljana pa še poštenega stranišča nima. V resnici pozidana preprosta hiša je za zdaj več vredna, kakor vsi načrti gradov in palač, ki zanj ni denarja. Najprej je treba najti izhod iz politične in gospodarske revščine, vse drugo mora počakati. Bodimo stvarni in delavni ter ne slepimo naroda z velikopoteznostjo.

ZBOROVANJA SDS V DALMACIJI

V prazničnih dneh je sklicala SDS zborovanja v Vrliki in Šibeniku. V imenu vodstva iz Zagreba je na obeh sestankih govoril Milan Durman. Naglasil je, da ljudje, ki so proti sporazumu, niso hoteli nikoli ne Srbom ne Hrvatom dobro. Zato mora biti SDS vprav danes najaktivnejša ter prepričati srbski živelj, da mu od sporazuma ne preti nobena nevarnost. V imenu dalmatinskih Srbov je govoril kmet Ardalič ter naglasil, da so bili oni vedno za sporazum, ki so ga zaradi raznih spletkarjev sprejeli kot olajšanje. Kmet je danes tu lačen in siromašen, treba mu je pomagati. Pomoč revnim krajem med Kninom in Ninom je premajhna. Treba je reorganizirati prehranbeno akcijo, ki jo mora država povečati.

SUMNER WELLES

navijo v ta položaj. Zdaj na obeh glavnih nasprotnih straneh hitijo in finski »mir« do skrajnosti izrabljajo po pravilo:

Kuj železo, dokler je vroče...

Rooseveltovo odposlanec, ki je spotoma po Evropi ves čas za javnost molčal, je pred odhodom iz Rima v Ameriko vendarle izjavil ameriškim novinarjem, da ni nikjer sprožil vprašanja o sklenitvi miru, in da mu nihče med vojskujočimi se ni v tem oziru izrazil nobene želje, ki naj bi jo on sporočil nasprotni stranki. On torej nosi samo svoje poročilo Rooseveltu za informacijo.

Kako so pa sestavljena poročila za Roosevelta?

Ameriški predsednik zahteva, da mu vsa poročila sestavljajo na poseben in stalno enoten način. »Roosevelt Report« — tako ga bo sestavil tudi g. Sumner Welles — ima tole obliko:

V uvodu mora biti najprej izbrano in značilno popisana oseba, ki se je poročilo tiče. Nato pa gre po točkah:

1. O čem se je najdalje govorilo. Če te mogoče, koliko minut.

Kultura

Kipar Karel Putrih

(K razstavi Mušič - Putrih v Mariboru).

V nedeljo, 31. t. m. dopoldne se odpre v mali (beli) dvorani Uniona na Aleksandrovi cesti kolektivna razstava dveh naših mladih, izredno nadarjenih likovnih umetnikov, akad. slikarja Zorana Mušiča in akad. kiparja Karla Putriha. Dočim je Mušič v Mariboru dobro znan, je Putrih kot Ljubljančan večini nov.

Putrih je bil rojen v Ljubljani ter je tam tudi studiral srednjo tehnično šolo, kjer je dobil prvo kiparsko podlago pri prof. Bernekarju in prof. Repiču, diplomiral pa je na akademiji likovne umetnosti v Pragi. Tri leta je studiral pri prof. Španielu kiparstvo in medaljerstvo, nato je prestopil k znanemu češkemu kiparju prof. Kafki, odšel še v Italijo in za nekaj časa v Pariz. Na mariborski razstavi bo

imel tudi nekaj plastik iz praške dobe.

Umetnik se je uveljavil tako doma kakor v tujini ter dobil na raznih natečajih več prvih nagrad. Zadnja leta je bil edini slovenski slikar, ki je bil sprejet na razstave jugoslovanskih umetnikov v Beogradu. Pri nas bo razstavil okoli 20 plastik, ki so deloma nove, večinoma so pa bile že razstavljene v Beogradu, Ljubljani, Pragi (kjer je Putrih dobro znan) itd.

Putrih je mimo tega odličan portretist z globoko razvitim čutom za formo in spada že sedaj med vodilne slovenske kiparje. Njegova razstava bo zato za Maribor pomembna kulturna prireditev; zlasti še, ker kiparstva v našem mestu še vedno pogrešamo, posebno na razstavah.

Naše leposlovne revije

»Ljubljanski Zvon« je stopil z dvojno 1. in 2. letošnjo številko v 60. leto izhajanja in je zato privzel naslovno stran, kakor jo je imel prvo leto. To je velik in pomemben jubilej v naši revialni književnosti, katerega se spominja z uvodnim esejem uradnik Juš Kozak. Bogato je v tem snopiču zastopano pesništvo s pesmimi Iga Grudna (Pričakovanje in Tiha Pesem), Mirana Jarca (Zamrzni ribnik, Sejalec v zimi, Slovenska pesem), Ivan Brnčiča (Balada) Ant. Novačana (Borba z angelom, ki se bo še nadaljevala) ter Vladimirja Pavšiča (Intima). Z leposlovno prozo so zastopani

Ivo Brčić (Moji konji), Tone Šiferer (Dvorni norec svoje duše) in Anton Novačan (komedija »Ampiktionije ali Janez Goligleb«). Objavljen je dalje govor O. Župančiča ob dvajsetletnici univerze v Ljubljani, nekrolog K. Dobide Pavlu Grošlju, studija B. Tuška »Naš kmet in njegova zemlja«, esej B. Krefta »Kreževne lirične samoizpovedi«, B. Borka studija »Arne Novak« ter odlomek B. Krefta studije »Pujkin in Shakespeare«. P. Šivic poroča o glasbi, B. Rudolf kramlja o Boschu in Brueghellu, zvezek pa zaključujejo književne ocene.

»Sodobnost« prinaša v svoji leto-

»Dejanje« je v 3. številki III. letnika posvetilo uvodnik srednji Evropi, ki ga je napisal Edvard Kobek. Pesmi so pripisovali: Anton Vodnik (Pesem o smrti), Cene Vipotnik (Bedna pesem) in Leopold Stanek (Zlati voz in Beseda), proza pa samo Bogomir Magajna (Legenda o Mariji dojlji). Med ostalim gradivom so P. L. Landsberga razprava »Vojna in mir«, V. Smoleja »Kje je resnica o Poljski?« in Janeza Gradišnika »Finska«. Leopold Stanek poroča o ljubljanski drami v sezoni 1939-40., B. Grafenauer o Malovi zgodovini slovenskega naroda, F. Stelč o Mesesnelovem Janezu in Juriju Šubicu, A. Pirnat o Glonarjevih »Starih žalostnik«. V. Novak o Isačenkovem uvodu v ruščino in J. G. o Zajčevi »Problematiki inteligentnosti testov.«

Novice

Zalostna Velika noč v Celju leta 1798

Po zgodovinskih podatkih je mesto Celje v starih časih zadelo več raznih nesreč. Izmed vseh nesreč pa so bile za mesto najhujši požari, ki so mesto večkrat popolnoma uničili. Prvič je mesto zapadlo požaru še za celjskih grofov leta 1448. Temu požaru jih je sledilo še mnogo ki so mesto ponovno popolnoma ali deloma vpepelili. Tako je pogorelo mesto leta 1502 na drugo nedeljo po Veliki noči, požar se je bil vnel dopoldne med 9. in 10. uro. Prav tako je mesto močno poškodoval požar leta 1510 in leta 1534, ko je celo mesto popolnoma pogorelo, dočim je leta 1546 podlegla požaru tretjina mesta. Nov požar je zabeležen v letu 1862.

Mnogo hujše je bil požar leta 1687, ki je naveden tako v zapisnikih celjskega in laškega občinskega sveta, kakor tudi v krstni knjigi. Požar je izbruhnil 2. julija ob 4. uri popoldne v hiši strojarja in jermenarja Kristofa Mosberga pri Graških vrtih. Ogenj se je širil s tako naglico, da je bilo vse mesto v kratkem času v plamenih in je skoraj popolnoma zgorelo. Ostalo je samo malo stavb: župna cerkev, grofija, grad (sedanja vojašnica) in nekaj malih hiš nepoškodovanih. Na minoritski cerkvi, sedanjih Marijini cerkvi, sta se zrušila oba zvonika in v samostanskem hodniku je zgorelo 170 sodov moke, ki so jo bili spravili za slučaj vojne s Turki. V mestni hiši so zgorele tudi mestne listine. Sto let pozneje, 3. decembra 1789, je izbruhnil požar v hiši usnjarija Jurišiča v Dolgi, sedanjih Gosposki ulici ter uničil 11 hiš. Nov požar je divjal v mestu 7. februarja 1794, ki je uničil 13 hiš.

Najsilnejši požar pa je izbruhnil 5. apr. 1798 na veliki četrtek ob 9. uri zjutraj in sicer v minoritskem samostanu. V poslopju je ležalo mnogo bolnih vojakov vojske, ki se je bila vrnila iz Italije, njihove tornistre s patronami pa so bile spravljene pod streho. Samostanske dekle so baje peklo ribe, ki so jih metale žive v gorečo mast. Glomazeče živali so razmetale na vse strani mast, ki se je vnela. Ogenj je udaril skozi dimnik na streho, ki je pričela goreti. Veter je raznesel oženj na lesene strehe po mestu. Opat je bil ravno stopil iz zakristije, da bi opravil obred umivanja nog, ko so se ljudje na klic »požar« razkropili. Zgorelo 192 hiš, nepoškodovane

so ostale samo 4 hiše. Zgoreli sta tudi farna in minoritska cerkev. Celotno škodo na poslopih so cenili na 231.900 goldinarjev, na živilih pa na 109.717 goldinarjev. O tem velikem četrku se pripoveduje, da je bil zelo lep spomladanski dan. Neki pekovski moister na sedanjem Glavnem trgu je prav zadovoljno opazoval Celjanke, ki so tridno nosile v pekarno v peko velikonočne potice. Vse je pričakovalo prav lepih praznikov. Bliskovito se je raznesla vest o požaru, ki je Celjanom povzročil nepopisno gorje. V starih zapisnikih se čita, da se je na veliko noč vršila služba božja v cerkvi sv. Duha ob sedanjih Mariborski cesti, ker so bile v mestu vse cerkve uničene. Obupan Celjani so klečali v cerkvi in zunaj nje ter silno plakali čez svojo nesrečo. Kronika pripoveduje o tem požaru še, da se je največja nesreča ob tej

priitki zgodila v Mlinarski (sedanji ulici dr. Gregorja Zerjave). Tam so našli v hiši čevljarja Sandorja 6 sežganih mrličev, starega čevljarja Martina Sandoria njegovo ženo in 4 otroce. K tej hiši se je ves splašen trikotlet staro fantič, ko je zagledal s rašni ogenj. Sandorjevi so ga vabili v hišo. Že je stopil na prag hiše, ko ga prime zaroko žetna hčerka zlatarja Barbara Koplj, ga odpelje proč in reši tako gotove smrti. Ta fant je bil Franc Schneider poznejši visoko učeni opat celjski.

Po tej zalostni Veliki noči so Celjani dolgo prenašali težko breme, ki jim ga je naložil požar. Mesto pa se je vsled pridnosti svojega prebivalstva in pomoči od zunaj zopet dvignilo iz ruševin ter se vedno izpopolnjevalo in zraslo do danes ponosnega belega in vesellega Celja ob Savinji.

Milan Četina.

Koliko jih je našlo grob v Kolpi pri Ozlju?

Razbite vagone in lokomotivo, ki so jih dvignili iz vode, so naložili na vagone ter jih prepeljali deloma v Maribor in Ljubljano. Obenem je reševalna komisija znova poklicala iz Sušaka oba potapljača, da bi preiskala teren v vodi in dvignila morebitne žrtve, v kolikor jih ni odnesla voda. Potapljača sta prišla včeraj opoldne na kraj nesreče in sta popoldne začela z delom.

Doslej so potegnili izpod razbitin in iz vode 9 žrtev, ki so jih tudi vse identificirali, ne ve pa se, kaj je s sledečimi 16 osebami, ki so se peljale z vlakom proti Metliki in ki se še do danes niso nikjer javile. So to: Rafael Raleja, sluga iz Karlovca, Miha Sentič, trgovski pomočnik iz Rosalnice v metliški okolici, Ante Rupena iz Mirne peči v novomeškem okraju, Ivan Penič iz Karlovca, Bara Brunski, služkinja iz Zakanja, Marijan Gorišek, dijak po-

morske šole v Bakru in doma iz Tržiča, Joža Selnik iz Črnomlja; delavci iz Jezeran, ki leže v bolnišnici v Karlovcih, trdijo, da pogrešajo dva izmed svojih tovarišev; prav tako nihče ne ve, kaj je z usodo sedmih žensk iz Zakanja.

Včeraj sta potapljača dvignila novo žrtev, pri kateri so našli legitimacijo, ki se je glasila na ime Matevž Gorenc iz St. Janža na Dolenjskem. Vse kaže, da truplo, ki so ga že pokopali pod tem imenom, ni bilo truplo Matevža Gorenc, ampak njegovega tovariša, ki se je vozil z njim. Popoldne sta potegnili potapljača izpod gruča truplo, pri katerem so našli dokumente na ime Ivana Špoljariča iz St. Vida nad Ljubljano.

Med prazniki so progo toliko popravili, da je v torek zjutraj že vozil prvi vlak iz Novega mesta proti Karlovcu.

Katero vodo bodo pili Ptujčani?

GOSPODARSKI RAZVOJ MESTA JE POVEZAN S PITNO VODO — KOD VSE SO ISKALI VODO ZA PTUJ? — VURBERŠKI GRAD BO IZPODVEDLA VODA — IZVIRI PO OBRONKIH SLOVENSkih GORIC SO PRENEHALI — STROŠKI ZA VODOVOD S HAJDINE SO PRERACUNANI NA 3 MILIJONE DINARJEV

Ptuj se bo utegnil v bodočnosti zaradi zgodnje gospodarsko-zemljepisne lege mnogo bolje razviti kakor doslej. Z razvojem pa je ostro povezan tudi problem preskrbe mesta s pitno vodo.

Prebivalstvo zajema vodo iz domačih studencev, ki dobivajo variabilno vodo samo s kopne strani. Dravska voda ne prodira v vodnjake, ker sta — sicer prodnati obali — in dno struge postali zaradi neprestanega naplavljanja glin in drugih naplavin, ki jih v kalni in umazani vodi Drave ne primanjkuje, popolnoma nepropustni. (Podobno je pri nekaterih gorskih rekah in reki Po v Italiji).

Za gradnjo in napeljavo vodovoda pri-

hajajo v poštev sledeči predeli, v katerih izvira pitna voda: Sp. Grajena, Vurberk, Nova Krčevina pri Vurberku, predeli, ki leže ob Dravi pod Vurberkom, Mestni vrh in Sv. Urban.

Ti kraji so precej zarasli z gozdovi in tam, kjer so njive in pašniki, tudi precej naseljeni. Sestojte se iz konglomeratov mlajše terciarne dobe peščenca in prod, ki slone na glinastih ali škriljastih slojih laporja. Vremenskim izpremembam izpostavljeni sloji konglomerata hitro razpadajo in propuščajo vodo. Ker najdemo vmes tudi tanke sloje kremenjaka in apnenca, vsebujejo te vode precej apnenca.

V Sp. Grajeni izstopa v konglomeratih

zasilno zajet izvir. Temperatura vode se giblje med 10,8° do 12,2° C. Vendar vsebuje premalo vode za vodovod, ki bi oskrboval Ptuj s pitno vodo.

V Novi Krčevini pri Vurberku in na Vurberku je v območju gozdnatega in znanega brega Grmada več vodnih žil. Vendar se vodovod ne bi obnesel niti tedaj ne, če bi izvire združili. 1. imajo izviri premalo vode, komaj 3—4 l na sekundo, medtem ko rabi Ptuj najmanj do 7 l pitne vode na sekundo; 2. predolg bi bil cevovod (do 14 km); 3. previsoki bi bili gradbeni stroški in 4. gradnjo bi ovirale neugodne vodne pravne in zemljiško posestne razmere.

Na vurberških pobočjih, ki leže proti Dravi, pronica voda ob stikaljših konglomeratnih slojev, ki leže na bazi laporja. Radi tega se pojavljajo na teh mestih zemeljski plazovi in prihaja do krušenja skal. Za odvajanje vode bi morali izvrtati rove, ker grozi celo gradu

Vurberku, da bo nekoga dne pronicajoča voda izpodjedla zidove ter se bo grad sesedel ali porušil.

Dalje so izviri v »Globoki grabi« pod vurberškim gradom. Ali tudi s temi izviri je podobno. Nato so izviri v Mestnem vrhu (pri Schwabovem ribniku) in pri Sv. Urbanu, ki pa imajo prav tako premalo vode.

Tako je raziskovanje vodnih izvirov ob levem bregu Drave, iz Slov. goricah, pokazalo, da je s te strani nemogoče računati na zgraditev vodovoda in enotno oskrbo s pitno vodo.

Nasprotno pa je na Zg. Hajdini na vznožju mariborske ceste pri šoli vse polno manjših in močnejših izvirov. Del te vode se izteka v Studenčnico, del vode pa stopa na dan na dnu potoka v obliki žuborečih izvirov, okoli katerih se tvorijo majhni kupi peska in blata, ki imajo obliko vulkanskih žrel. Temperatura te vode se giblje okoli 10° C, ki tudi odgovarja povprečni letni temperaturi mesta. Tudi kemični sestav vode je zelo dovoljen. Vsebuje precejšnje količine klorida, magnezija, solitra in ima nad 10 trdotnih stopinj. Že dva sama izvira daje 8 l vode na sekundo, ki bi tudi zadostovala ptujskim potrebam.

Pri tem pa bi morali najprej pokupiti okoli izvirov ves teren in ga pogozditi, izvrtati rove, da bi se ugotovila višina gladine podtalne vode in smer njenega toka. Vnaprej bi morali onemogočiti vsako onesnaženje vode. Iz enega ali dveh rogov bi z lahkoto črpali za mesto dovoljno količino vode, ki bi bila gotovo tudi kemično in bakteriološko brezhibna. Napeljati bi se moral seveda 5—6 km dolg cevovod, po katerem bi se črpala voda čez Dravo v Ptuj v primerni višini ležeč rezervoar.

Dovolj vode za ptujski vodovod bi mogli črpati tudi na zamočvirjenem ozemlju okoli Turnišča. Temperatura te vode pa je previsoka.

Za vodovod, ki bi bil napeljan iz za hajdinske šole preko dravskega mostu v velik rezervoar za gradom, in za razpeljavo so že davno izdelani podrobni načrti, za njih realizacijo pa bi bilo potrebno nad 3 milijone dinarjev. Toda doslej se še ti načrti niso pomaknili z mrtve točke, ker mestna občina kljub neštetim prošnjam na državno in banksko upravo še ni mogla dobiti potrebnega posojila. V interesu vsega prebivalstva pa je, da se z akcijo za zgraditev vodovoda ne odneha.

o Brzi vlak, ki prihaja iz Madžarske na Pragersko ob 2. uri popoldan, ima dan za dnem do štiri ure zamude.

o Občinska tehnična na Pragerskem se bo vendarle gradila. Z delom bodo pričeli začetkom meseca aprila.

o Na tri mesece zapora je bil obsojen na tajni razpravi pred mariborskim okrožnim sodiščem Ljotičev pristaš posestnik Alfonz Sarh iz Lobnice pri Rušah. Zagarjati se je moral zaradi razširjenja letakov.

FLORENCE RIDDELL

LJUBEZEN NA EKVATORJU

ROMAN

31

To je bilo v prvem letu njunega zakona. In Bill se poslednjemu mnogo izpremenil, četudi jo je puščal po več mesecev samo, ker je ni mogel vzeti s seboj k divjim plemenom v Kongo ali še globlje v Afriko.

»Vse to delam zate, Liza,« ji je večkrat rekel. »Zbrati moram kup denarja, da bova mogla brezskrbno gledati v bodočnost. Potrpi, draga Liza. Zdaj grem poslednjič na tako dolgo pot.«

Spominjala se je tudi, kako ji je nekoč dejal, da si je mož sam kriv, če mu v odsotnosti tekmeč odpelje lepo ženo. Če bi prišlo do najhujšega ter bi Bill za stvar izvedel, bi ga opozorila na njegovo izjavo. In končno: če bi bilo še tako hudo, Bill je nikoli ne bi pustil, da bi morala od glada umreti. Zdaj pa... no, nekako se bo pretolkla tudi skozi sedanjo zadrego.

Lačna in trudna je bila. In kako kruti sta bili obe ženski, še k Filipu je ništa pustila. O, kako grdo je ravnal Filip, ko jo je tako naglo zamenjal z drugo ženo. Grizla je čokoladne bonbone, ki so jih slano namakale solze, ki so ji med vožnjo še vedno polzele po licih.

Glenison se je medtem vrnika v koč.

Sedla je za nekaj časa, popolnoma izčrpana. Dogodek jo je precej strl, toda čutila se je še vedno dovolj močno, da more obvladati ves položaj. Svojemu možu ni ničesar očitala. Naj je storil kar koli; kar je bilo, je bilo. Ko sta se spet sešla po dolgih letih, sta vendar pričela z novim življenjem. Grehi preteklosti ne smejo skaliti njune sedanje sreče. In Filip je bil v ostalem silno oslabel — kot nemočen otrok, ki potrebuje varstvo in nego.

In ona ga bo obvarovala vsega hudega! Nobenega dvoma ni, da bi mu ne postregla z vsem, kar je v njeni moči. Velika ljubezen, ki je dobila v tem trenutku materinski nadih, je spet vzplamtela v njej.

Filip je sedel na postelji, na čelu je imel šop razmršenih las. Gleni se je zdel v beli bolniški srajci še tako mlad in neizkušeni.

»Kdo je bil?« jo je vprašal, »slišal sem, kako je odhajal izpred naše hiše avtomobil.«

»Ah — eden izmed naših sosedov je prišel povprašat po tvojem zdravju.« Kljub rdečici, ki ji je zalila obraz, mu je z mirnim glasom dejala laž.

»Kateri?« je poizvedoval dalje in zelo nestrpno.

»Gospa Wellamova. Niti v hišo je nisem povabila. Gotovo bi te s svojim klepetanjem vznemirila.« Za Glen so bili to silno težki trenutki. Iz vsega srca je sovražila laž. Filipu ni upala pogledati v oči, pač pa se je srečala s pogledom sestre Helene, ki ji je prikimala. Da, ta ženska mora biti o stvari poučena. Tudi ona je lagala, ko je opozarjala Elizovo Oliverovo na zdravnikovo prepoved, ki si ji je bila gladko izmislila.

»Well — in zakaj me nisi prišla vprašat, ali bi ne hotel videti gospe Wellamove,« se je Filip spet razburjal. »Kako neprijetno je tu ležati ves dan in gledati okoli sebe vedno iste obraze. Sama veš, kako dobro de človeku nekoliko izpremembe.«

»Ob petih pride Michell,« ga je skušala Glen pomiriti.

»Ta dolgočasni Škot! Sicer pa mislim, da ne prihaja k nam zato, da bi mene obiskal. S teboj rad govori, kar sama dobro veš!«

»Iz domovine so prišli časopisi, File. Naj ti iz njih kaj prečitam?«

»No,« je Filip precej nevljudno prikimal.

Filipu se je zdravje le polagoma vračalo. Nihče si ni mislil, da se bo stvar tako zavlekla. Šele proti koncu meseca je mogel iz postelje. Romanem je spet pri-

šel hoditi po farmi, zelo slab in živčno docela izčrpan. Toda dnevi so minevali, ne da bi se Filipovo zdravstveno stanje vidno izboljšalo. Dušil ga je hrupav kašelj in brez teka je bil.

Na farmi je delo precej zastalo. Donald Macgregor, sin sosednega farmerja, je sicer vsak dan prihajal na Kilima Nango ter nadziral delavce, vendar pri delu ni bil tako več kot Filip.

»Zdi se mi, da potrebujete izpremembo zraka in okolja,« je nekoga dne Macgregor dejal Filipu in Gleni. »Nekam bi morala oba. Dokler se ne vrnete, ostanem na vajini farmi. Oče me doma ne potrebuje. Odkar se je bil vrnil iz domovine, je kot pomlajen in hoče vse sam narediti.«

Nekaj dni nato je sam zdravnik postavil isti predlog. »Gospa Castlejeva, vaš mož mi ni všeč, bolezen se nikamor ne gane. Še vedno ima zelo slabo srce. Višina mu ne bo pomagala. Za nekaj časa bosta morala v nižino. Izlet na obalo bi vama zelo koristil. Pa tudi vi sama ste potrebna okrevanja.«

Sprva sta bila v zadregi, končno pa sta se le odločila. Glen je sklenila, da mora Filip k morju, morda v Mombasa. Največ skrbi ji je delala farma; kar tako je vendar ne more prepustiti popolnoma tujim ljudem. Toda Filipovo zdravje je nad vse!

(Dalje)

Čebelarstvu bo treba posvetiti večjo skrb

Slovinci smo priznani čebelarji. Ta panoga našega kmetijstva se omenja pogostoma že iz naših starejših zgodovinskih dobe. Raznovrstne freske na kranjskih (panjih) po nekaterih naših muzejih pričajo, da je nekaj naše ljudstvo posvečalo čebelarstvu veliko skrb. Vse to pa danes med našim kmetijskim ljudstvom na žalost vedno bolj izginja in prevladuje pogrešno prepričanje, da se ta panoga v našem kmetijstvu ne splača in da ne donaja toliko dohodkov, da bi bil plačan trud in čas, ki ga je treba uporabiti za čebelarstvo. V zvezi z vprašanjem pospešitve čebelarstva do one višine, ki bi nudila ugoden gospodarski pripomoček je v prvi vrsti potrebno, da se naše kmetijsko ljudstvo nauči umnega čebelarstva potom strokovnih tečajev, ki

bi jih naj prirejela banovina in to predvsem za kmetijsko mladino v zimskem in poletnem času. S temi tečajmi bi se naj prikazalo našemu ljudstvu pravičen namen umnega čebelarstva, o katerem mnogi sedanji čebelarji niti nimajo pojma in ravno v tem tiči glavni vzrok, da se ta panoga ni zavzela po naših kmetijah one veljave kot bi bila potrebna in možna že radi prirodnih prilik podeželja. Za dvig čebelarstva bi naj v večji meri skrbela že obstoječe čebelarske zadrage, ki bi bile potrebne tudi izdatnejših podpor banovine. Dvig našega čebelarstva na rentabilnejšo višino je mogoče predvsem le s spodbudo in pomočjo javne uprave, ki pa so z ozirom na možnosti koristi našemu kmetijstvu s to panogo skrajno potrebne.

Tlakovanje ceste v Gor. Radgoni

Na občnem zboru tujskoprometnega in opeševalnega društva v Gornji Radgoni je poročal delegat občine Joža Hraščelj, da je za tlakovanje banovinske ceste skozi trg od proračunske vsote okrog 1.900.000 din nakazan za izvršitev prve etape predvidenih del znesek din 1.000.000. Vsa ta dela je izdružila tvrdka Slograd iz Ljubljane in bo pričela s tlakovanjem 1. aprila. V prvi etapi bo izvedeno tlakovanje od obmejnega mosta čez Muro mimo carinarice po Spodnjem grisu do vile notarja Požuna ter od trgovine Pavla Benka do postajnega poslopja. Del ceste med vilo notarja Požuna in trgovino Pavla Benka začasno ne bodo tlakovali, ker bo na tem delu oster ovinek sčasoma odpravljen z regulacijskim načrtom.

Tudi delovanje tujskoprometnega in opeševalnega društva je bilo uspešno, o čemur je podal predsednik inž. Vladimir Knez obširno poročilo. Zgrajen je bil

ob Reki Muri obrambni nasip od obmejnega murskega mosta nizdol do železniškega mosta v daljavi 500 m, s čimer so odvrnjene preteče poplave, ki so se vrstile doslej vsa leta. Tudi prostor pred farno cerkvijo dobiva popolnoma drugo lice, iz parka ob Muri so odpravljene stare barake in postavljena moderna in velika tržnica in zgrajena obenem tudi javna stranišča, nadalje postavljene klopi, obnovljeni spomeniki in izvršeni razni nasadi.

Blagajniško poročilo, ki ga je podal dr. Karl Šabec izkazuje 5162,75 din dohodkov, izdatkov pa 2118,65 din.

Izvoljena je bila nova uprava: predsednik inž. Vladimir Knez, tajnik dr. Milko Brečelj, blagajnik dr. Karol Šabec, odbornika Rudolf Koler in Alojzij Jurša, nadzorni odbor Alfred Kos, Janez Lančič in Janko Svenšek.

Celje

c Odkritje spominske plošče v svetovni vojni padlim vojakom je bilo na velikonočni ponedeljek dopoldne na Teharjih pri Celju. V spominsko ploščo so vklesana 104 imena padlih. Odkritja spominske plošče so se udeležili tudi zastopniki civilnih in vojaških oblasti iz Celja.

c Uradni dan Zbornice TOI v Ljubljani za Celje in celjski okraj bo v torek 2. aprila od 8. do 12. predpoldne v posvetovalnici Zdrženja trgovcev za mesto Celje, Razlagova ulica 8, prtiličje, levo.

c Smrtna kosa. Na Krekovi cesti 18 v Celju je umrla hčerka mestnega delavca Jožica Kvarčič.

c Popravimo! V petek smo poročali o napadu Franco in Ivake Palir na Marijo Malej. Preiskava pa je ugotovila, da Franc in Ivanka Palir Malejeve nista napadla.

c Zrtve streljanja. 29 letni sin posestnika Ivan Medved iz Nove vasi pri Celju je streljal s petardami. Ena je eksplodirala in mu poškodovala roko. — 11 letnemu sinu dmarja Konradu Lešniku iz Arjevasi pri Petrovčah je pri streljanju s karbidom pognalo naboj v čelo in ga poškodovalo. — 18 letni delavec Alojz Tratnik iz Lave pri Celju se je peljal s kolesom. Med vožnjo mu je v roki eksplodirala raketa in mu raztrgala roko. — 17 letnega delavca Leopolda Šorna iz Ostrožnega pri Celju je karbid pri streljanju opekel po glavi.

c Klub slov. kolesarjev v Celju ima redni občni zbor 28. t. m. v gostilni „Pri Angelu“.

c Kronika velikonočnih pretepev in napadov. 24. t. m. ponoči so se na cesti v Trnovljah pri Celju stegli fantje. V pretepu je neznanec sunil z nožem v hrbet 30 letnega sina posestnice Ivana Stepišnika iz Trnovelj in 25 letnega delavca Vinka Priložnika iz Trnovelj. Oba sta dobila težke poškodbe. — 22 letnega delavca Albina Martinčiča iz Zebnika pri Radečah, je v neki gostilni na Jaglonki napadel neki Karel Strniša in ga z nožem dvakrat zabodel v glavo. — 21 letnega sina posestnika Antona Mōhorka iz Trličnega pri Rogatecu, je Rok Bele iz Donačke gore napadel in ga z nožem zabodel v hrbet in vrat. — V Nežbišah pri Pristavi so se stegli fantje. V pretepu sta bila težko poškodovana 33 letni sin posestnice Ivan Stres in 16 letni sin posestnice Leopold Stres. Prvi je dobil vbovljaje z nožem v glavo, prvi in levo roko, drugi pa srel v prsa, vbovljaje z nožem pa v glavo, prsa in levo roko.

c Vodovod bodo zgradili v Razgorju in Dolu pri Frankolovem. Proračun znaša 281.000 dinarjev.

c Novi grobovi. 45 letni služkinji Mariji Plahuta iz Stopce pri Laškem je v neki celjski gostilni postalo slabo. Zadelo jo je kap in je na mestu umrla. Na Sp. Hudinji 26 je umrl 70 letni emajlirni mojster Franc Polajnar, v javni bolnišnici pa 83 letni Marlin Novak od Sv. Lovrenca pod Prožinom.

Ptuj

Delo ptujskega dispanzerja

Čeprav je ptujski okraj med največjimi v Sloveniji, je v Ptujju edina zdravstvena ustanova protituberkulozni dispanzer. Predvsem ga vzdržuje Protituberkulozna liga. Na občnem zboru lige je šef-zdravnik Okolo-Kulak prikazal delo dispanzerja v preteklem letu. V letu 1939 je bilo pregledanih 3209 oseb. Od teh je bilo v 236 slučajih ugotovljeno obolenje za tuberkulozo in od tega 60 slučajev z odprto tuberkulozo. V bolnišnico ali v zdravilišče jih je bilo mogoče spraviti le 45. Ponočno je bilo pregledanih 1062 oseb. Od teh z obolenjem tuberkuloze je bilo 873 oseb in z odprto tuberkulozo 185 oseb. Pri serijskih pregledih otrok so ugotovili veliko nagnjenost k tuberkulozi. Dalje je poročal o številnih pregledih z rentgenskim aparatom, o krvnih sedimentacijah, o dajanju umetnega pneumotorasa in injekcijah.

Te visoke številke najbolj pričajo, kako važno socialno in zdravstveno delo vrši v danjih razmerah ptujski dispanzer, ki ga vodi z veliko ljubeznijo in požrtvovalnostjo g. dr. Boleslav Okolo-Kulak. Te številke tudi govore, naj bi oblast kakor tudi posamezniki izdatneje podprli protituberkulozno delo dispanzerja in lige.

p Abrahama je srečal za letošnjo Veliko noč šef sekcije za regulacijo Drave teh. višji svetnik inž. Leon Knafeljc. Zaradi njegove skromnosti so malokomu znane zasluge, ki si jih je pridobil za regulacijo Drave.

p Klub slovenskih akademikov v Ptujju. Ob praznikih je bil izredni občni zbor ptujskih akademikov. Bila so sprejeta nova pravila z 21 proti 16, ki vsebujejo tudi ločko o preimenovanju društva. Prej se je imevalo „Klub jug. akad. v Ptujju“ sedaj pa „Klub slov. akademikov v Ptujju“. Bil je tudi izvoljen nov odbor: preds. Vitko Musek; podpeds. Franc Gunzar; tajnik Franc Vidovič; blagajnik Raden Vissenjak in odborniki: Marjan Kveder, Tadjana Uršič in Avgust Šošterič. Iz pravil je razvidno, da so si akademiki zadali vsestransko kulturno delo med najširšimi plastmi naroda.

p Velikonočna kronika. Rajhu Francu iz Zg. Pleterja na Drav. polju je predčasno počil možnar, ki mu je razmesaril nogo in hrbet. — Ivan Herkovič, hlapec pri Pečniku v Ptujju kljub resnim stražnikovim opozorilom ni prenehal s streljanjem po mostu, dokler mu ni eksplodiral mali možnar in raztrgal obe roki. — V Borovčih pri Sv. Marku je prišlo med vinjenimi fanti do krvavega pretepa radi plačila vina. Pri tem sta zadobila smrtonosne rane zabodljaje 17 letni pos. sin Janez Mislovič in 20 letni pos. sin Franc Zagoršek oboje iz Borovčev. — Ko se je vračal domov 62 letni mizar Franc Neral iz Grajenščaka so ga napadli s koli.

o Turni smučarski tečaj priredi Slovensko planinsko društvo v času od 30. marca do 7. aprila in sicer preko Triglav-

skega pogorja. Zbirališče tečajnikov bo v soboto, dne 30. marca t. l. v hotelu „Triglav“ v Mojstrani, kjer bodo na razpolago nosači za vso turo. V nedeljo, dne 31. marca zjutraj krepejo tečajniki skozi Krmo do Staničeve kočice, kjer bo pripravljeno prenočišče. Ponedeljek, dne 1. aprila je določen za smučanje po Triglavskem ledeniku in v okolici Staničeve kočice. V torek, dne 2. aprila nadaljujejo tečajniki pot preko Hribaric v dolino Triglavskih jezer, kjer bo prenočišče v prijazni planinski postojanki SPD. V sredo, dne 3. aprila prismočajo tečajniki preko Lanševce na Komno, kjer ostanejo tudi v četrtek, dne 4. aprila. V petek, dne 5. aprila je nadaljevanje poti do Skalaškega doma na Voglu, v soboto, dne 6. aprila pod Rodico do Orožnove kočice pod Črno prstjo in v nedeljo sestop v Bohinjsko Bistrico in povratek v Ljubljano. Celokupni stroški za prehrano in prenočišče v planinskih postojankah bodo znašali za ves čas skupno s prijavnino okrog Din 500.—. Ako se prijavi najmanj 6 udeležencev se turni tečaj ne vrši. Prijave je treba poslati na društveno pisarno SPD v Ljubljani, Aleksandrova cesta 4/1, kjer dobite tudi vse potrebnejše informacije o navedenem turnem smučarskem tečaju.

o Sv. Lovrene na Pohorju. V nedeljo ob 15. uri se bo ustanovilo pri Sv. Lovrencu društvo „Mali gospodar“. Občni zbor je združen s predavanji, predvajanjem filma o razstavi malih živali na velesjemu v Ljubljani in z malo razstavo izdelkov iz angorske (kunčje) volne. Občni zbor bo v dvorani hotela Jelen.

o Zganja se je napil nakladač Toniuti v Vuhredu v toliki meri, da so ga našli nezavestnega. Nekaj ur pozneje je umrl.

o Osebnost. Iz Gor. Lakoša v Prekmurju je premeščena učiteljica Milica Glavnik v Cven pri Ljutomeru.

o Požar je izbruhnil pretekli torek zvečer v prazni viničariji na Krembergu, last posestnice Zemljič iz Ščavnice. Ogenj so pravočasno pogasili.

o Če se splašijo voli... V Smartnem na Pohorju je padel pod voz, ker so se splašili voli 71 letni posestnik Franc Kamenik. S hlodi naložen voz mu je zdobil roko.

n 4000 pomorščakov je po zadnji statistiki na Sušaku. Seveda so všteti tudi častniki. Za stanovske zadeve se bo brigal novo ustanovljeni luški odbor.

n Vodne podgane so se v velikih množinah pojavile ob Dravi pri Varaždinu. Podgane uničujejo ribe in delajo s tem veliko škodo. Ribiči jih iztrebljajo s strupi.

n Meningitis tudi v Dalmaciji. Poročajo nam, da je v Primorju obbolelo več oseb za meningitisom. Zabeleženih je tudi nekaj smrtnih primerov.

n Naša mast za Francijo. Francoski uvozniki se pogajajo za odkup naše svinjske masti. Naši gospodarski krogi zahtevajo za mast 20 din za kg, vendar tako visoke cene ne bodo dosegli.

n Borba z letaki, ki je v Slavenskem Brodu zbudila veliko zanimanje, se bo te dni končala pred sodiščem. Letake so razširili komunisti in hrvaški nacionalisti.

Ljubljana

Polikliniki je potreben zobni ambulatorij

Po zakonu o zdravstveni zaščiti šolske mladine deluje na vseh mestnih ljudskih šolah mestna šolska poliklinika. Na šolah so redne zdravniške preiskave, ambulanca poliklinike pa skrbi za nadzorstvo in zdravljenje ogrožene in bolne dece. V polikliniki se zdravijo vsi revni šolarji ter dobe brezplačna zdravila. Pre glede šolarjev združujejo mestni zdravniki s primernim zdravstvenim poukom. Lani je imela poliklinika pod svojim nadzorstvom blizu 5.700 otrok, letni pregled zdravniških preiskav pa izkazuje v odstotkih glavne napake v zdravstvenem razvoju dece, ki so bile ugotovljene pri zdravstvenih pregledih v šolah.

V tem izkazu je na prvem mestu 47,14 odstotkov zobne gnilobe. Ker njima lastnega zobnega ambulatorija, pošilja poliklinika razne otroke zaradi zdravljenja zob k privatnim zobozdravnikom, ki jih

Selniška elektrarna

Mnogo časa je že preteklo, kar je dobil v dar velike posesti v ravni in ogromna gozdna posestva na Pohorju šentpavlski samostan na Koroskem. Kasneje je duhovna gosposka zamenjala posestva. Na sredi slovenske zemlje je rasel ob Dravi grad tujih naseljencev „Fala“. Naši tlačanski raji je ime gradu ostalo tuje in zato so ostala krajevna imena Ruta, Cinžal, Smolnik, Selnica, grajsko ime Fale jih ni moglo izpodrinuti. Borni slovenski rod je čul naše krajevno poreklo.

Polpretekla doba je pričela češče uporabljati ime Fala. Prej grajski most, oziroma kol so jeli nazivati „falski“. Najbolj udomačile so ime Fale novodobne pridobitve. Razumljivo je, da so gospodje iz predvojnne dobe rajje imenovali postajo in pošto po Fali, kakor s slovenskim krajevnim imenom Cinžat ali Ruta. Končno so zgradili ob Dravi veliko podravsko elektrarno, ki so jo isto krstili z grajskim imenom.

Imamo precej elektrarn, a vse nosijo ime svojega kraja n. pr. Zirovnica, Velenje. Ali bi bilo mogoče nazivati največjo elektrarno pri nas s slovenskim domačim nazivom „elektrarna v Selnici“, mesto Fala? Kar dela in živi na naši grudi ter dobiva sredstva iz naših rok in žuljev, naj nosi tudi naše ime. **Hardečan.**

URADNIŠKE PLAČE BODO POVIŠALI, ČE...

Agencija Avala je izdala uradno poročilo o izjavi finančnega ministra dr. Šuteja o zvišanju uradniških plač v Djevdjelji. Po tem poročilu bi naj minister v nevezanem razgovoru z dopisnikom »Politike« izjavil samo, da se bo na seji 28. marca ali na kateri izmed prihodnjih sej reševalo vprašanje povišanja uradniških plač, toda samo tedaj, če se prepreči skok cen življenjskih potrebščin. Torej ni točna vest, da se bodo uradnikom povišale plače 1. aprila.

VINSKA RASTAVA IN VINSKI SEJEM V SMARJU PRI JELSAH

V nedeljo, 7. in ponedeljek, 8. aprila priredijo Vinarske podružnice šmarskega okraja vinsko razstavo s sejmom v dvorani Katoliškega doma. Otvoritev razstave in sejma bo v nedeljo, 7. aprila ob 9.

Razstavljene bodo vse vrste lahkih namiznih in sortiranih vin iz okrajev Smarje pri Jelšah, Kozje in Rogatec. Predvsem pa bodo zastopana vina iz Virštanja, Tinskega, Roginske gore in Kostrivnice, ki so že znana po svoji dobri kakovosti.

o Z motorjem se je ponesrečil pri Sv. Lenartu v Slovenskih goricah tamkajšnji čevljarji mojster Anton Puž. Zlomil si je ključnico.

zdravijo po minimalni tarifi. V ta namen so porabili lani iz sklada za zdravstveno zaščito otrok 15.000 din. Vse to pa ne zadostuje za pobijanje glavne napake v zdravstvenem razvoju šolske mladine in je mestni šolski polikliniki ustanovitev lastnega zobnega ambulatorija nujno potrebna.

a Za rezervne oficirje bo v soboto družabni večer, ki ga priredi društvo „Oficirski dom“ v veliki dvorani „Zvezde“.

a Kolesarstvo izkazuje pri nas stalen napredek. V Ljubljani je število prijavljenih kolesarjev naraslo letos na že več kot 20.000, to je za 2000 koles več od lanskega leta. V Sloveniji je v prometu že okoli 170 tisoč koles in šteje potemtakem naša banovina več koles kot vse ostale banovine skupaj. Letno plačujejo slovenski kolesarji na taksah okoli 2 in pol milijona dinarjev, torej bi že zaslužili, da se jim napravijo kolesarske steze vsaj ob cestah z najživahnjšim prometom.

Sokolstvo

Dvajset let Sokola v Murski Soboti

Te dni je praznovalo soboško Sokolsko društvo, ki ga je priklicalo v življenje 70 zavednih Slovencev, 20letnico obstoja. V proslavitev tega dne je igralski odtok društva nastudiral H. Nučičevo dramo »Orkan«. — Jubilejna predstava je ob veliki udeležbi prav lepo uspela. Pred vprizoritvijo je režiser Nišeljvicer v slavnostnem govoru podal dvajsetletni obračun društvenega dela, ki ga je treba upoštevati tako v vzgojnem kakor tudi v narodnostnem oziru.

Društvo je namreč imelo v teku 20 let

20 javnih telovadnih nastopov, na katerih je nastopilo nad 5600 članov in članic. Poleg tega je priredilo še 28 telovadnih akademij, 91 iger, 38 lutkovnih predstav, 26 koncertov ter 150 javnih predavanj; ob vsem tem pa si je zgradilo še lep dom in urédilo letno telovadišče.

Dvajsetletni jubilej Sokolskega društva v Murski Soboti je tem pomembnejši, ker pade v čas, ko je treba še več ljubezni, še več žrtve za ozdravljenje razmer, v katerih živimo.

Zanimivosti

Berlin se je po hudi zimi oddahnil

Dr. Boris Tušek / Pomladno pismo iz Velike Nemčije — Razpoloženje v prestolnici

Berlin, sredi marca.

Zima je bila dolga in ostra, stari ljudje ne pomnijo takšne. Ako kedaj, se je letos nemškemu narodu uresničila trditev, da prihajajo nadloge vedno trumoma. Najprej ti plutokrati vsilijo vojno; ako hočeš do konca vzdržati, moraš potrošnje prilagoditi proizvodnji, zato karte na hranila, nakaznice zao bleko, poleg tega še zima, kot je ni bilo dolga desetletja.

V sibirskih mesecih je nemški narod preстал preizkušnje. Hrana je bila zaradi varčevanja odmerjena, že v januarju so bile zaloge premoga izčrpane, skromni dovozi nikakor niso mogli kriti rastočih potreb. Okoli premoga so se sukali razgovori v domovih, po lokalih, v trgovinah, na cesti.

Z ozirom na ugotovitev, da leži glavna ovira v preskrbi s premogom in dejstvu skrčenega transporta, je bilo proglašeno geslo: Osebni promet za prometom do-

brin. Obenem je bil že itak skrčeni vojni red reduciran na minimum, ukinjene doma vse ugodnosti v potniškem prometu. Ti ukrepi so omogočili intenzivnejši prevoz kuriva in v zadnjih tednih mraz za omilili bedo mnogih rodbin.

Ker smo že pri geslih, naj omenim, da njihovo število ni majhno. Delijo se na politična in gospodarska. Med prva spadajo n. pr. sledeča: Anglija je hotela vojno; mi ne kapituliramo nikdar; o naši zmagi ne more biti dvoma; — med druga n. pr.: Boj plesnobi; varčevanje na celi črti; nič ne sme propasti.

Med dejstvi, ki tujca danes v Nemčiji najbolj presenečajo, je organiziranost tiska. Čisto vseeno je, ali čitate časopis, ki je izšel v Berlinu, na Dunaju, v Monakovem ali v Hamburgu. Vsi prinašajo iste članke, posnete po poročilih oficijelne agencije (DNB) in nemških radijskih postaj. Le novice popolnoma lokalnega

značaja so različne.

Za letos gre proti koncu tudi delo Zimske pomoči (Winterhilfswerk), ki obstaja v nabiranih akcijah velikega stila. Ob določenih sobotah in nedeljah so vse ulice poplavljene z osebami, ki utegnejo biti stare ali mlade, ženskega ali moškega spola, a čijih naloga obstaja v tem, da spravijo čim več drobiža iz žepov pasantov v nabiralnike. Nabrane vsote se potem porazdele med siromašne sonarodnjake odnosno na mesta, »kjer so potrebne«.

Zdi se, da je zime konec. Jug je zavel od Alp, sneg se taja, včasih vidimo tudi sonce, ki smo si ga v preteklih mesecih tako želeli. Pomlad prihaja, njen korak že čutimo. Ljudje se s skrbjo v očeh sprašujejo, kaj nam bo prinesla. A odgovora nihče ne ve. Za eno je gotovo: ob Renu so puške nabite in sablje nabrušene. Bomo še dolgo čakali?

»Stogreich werden wir Frankreich schlagen« (Zmagoviti bomo Francijo pobili), pesem, ki je bila doslej prepovedana v Nemčiji, je spet dovoljena.

274letnico izhajanja je proslavil list »London Gazette«. Leta 1665, ko je strahovala London kuga, se je kraljevi dvor preselil v Oxford. Da bi izvedel o dogodkih po deželi, je kralj ustanovil »Oxford Gazette«, ki so po preselitvi v London postale prestolniški list.

»La Corona« je bil 35. nemški parnik, ki ga je posadka sama potopila.

Postar: — Zdi se mi, da je tu notri poklenski stroj. Za vsak slučaj, pustimo paket še 24 ur tu ležati...

Vžigalice je hotel skrajšati Russel Latham, šef angleškega ekonomskega oddelka pri vladi, češ da bi Anglija na ta način pridobila več tisoč ton lesa. Ni uspel, ker so stroji vsi prirejeni za sedanjio dolžino šibic in bi bila preureditev predraga.

650 km na uro napravijo ameriška vojna letala tipa Curtis, model 81, ki jih je Anglija naročila v USA za tri in pol milijona funtov šterlingov.

Sviral je na piščal, ovce mu je pa medtem raztrgal vlak. Tako je bilo blizu Ciampina, pri postaji Roma-Albano. Pastir je izgubil na ta način 20 ovc.

Sveto pismo je predstavljeno na 180 jezikov.

Psa je rešil iz karantene bivši angleški poslanik v Berlinu, Neville Henderson. Ko je 7. septembra lani prišel v London, je moral po zakonih pustiti psa v izolirnici. Zdaj je zvesto žival, ki ga je bila zelo vesela, spet vzel iz nje.

Približno 45 cm poreže človek vsako leto svoje nohte.

Galebi so napadli ribiški avto v nekem danskem pristanišču. Šofer se je bil za trenutek odstranil, na avtu so bili razni ostanki rib, ki so jih znanke pomorcev z velikim truščem odnašale.

1000 stopinj Celzija znaša temperatura gorečih oblakov nad ognjeniškiimi žreli.

Japonski oglar v spopadu z medvedom

V pokrajini Saitama na severnem Japonskem ima oglar Aizuko Sano majhno trgovino z ogljem. Pred dnevi je šel v spremstvu nekega delavca iskati prostor za oglenico. V gozdu sta opazila na štoru majhnega medvedka, nista se zmenila zanj, ker tak pojav v tamkajšnjih gozdovih ni redek. Toda nekaj korakov dalje je pridrvel orjaški medved in se zakadil v oglarja. Ta se ga je ubranil s silnim udarcem v čeljust. Žival se je toliko smejala, da je oglar utegnil naročiti to-

Izumitelj torpeda, pa slab trgovec

Torpedo ima velevažen pomen v sedanjii vojni. To strašno pomorsko in zračno orožje je bilo dolgo konstrukcijska tajna. Iz švedskih virov se zdaj izve, da je bil pravi izumitelj torpedov švedski inženir Anton B. Zandahl. On je s svojo iznajdbo napravil 1864 prvi poizkus na jezeru Hammarby. Več tisoč ljudi je opazovalo spretnost izuma, ki je postal usodepoln za človeštvo.

Zandahl je bil talentiran inženir, pa slab trgovec. Švedska vlada se je sicer

zanimala za njegov izum, ni mu pa branila, stopiti v stike z Rusi. Tem je zaupal razne svoje izume, tako tudi brzostrelno puško. Patente je prodal za smešno ceno 7000 rubljev, od katerih je prejel le 500. Inženir se je kesal da je stopil z Rusi v stike, predvesti je hotel ponovno svoj izum pred švedsko vlado, toda neki saboter mu je to onemogočil. Mož je postal divji, pisal je na vse strani obupna pisma, toda zaman. Iznajdba je šla svojo triumfalno pot, obogateli so zaradi nje drugi...

Zgodba o srečki z milijonskim dobičkom

Pred dnevi je umrl v Rimu star mož, ki je bil vse življenje samec. Ko se je še kot mladenič vozil z brzovlakom iz Rima v Turin, je sedela poleg njega mlada dama. Pripovedovala mu je, da je poročena, da je pa njen mož zelo ljubosumen. Skrivaj je odšla od doma in potuje k bivšemu ljubčku v Spezio, da ji vrne ljubavna pisma, ki bi jo utegnili kompromitirati, če bi zanje zvedel mož. Ko je bila Spezia že daleč, je opazil mladenič, da je ostala na klopi poleg njega torbica. V njej ni bilo drugega kakor dve srečki državne loterije. Vzel je torbico s seboj in ker ni vedel za naslov dame, jo je pridržal. Če bi dal objavo v oglas, bi zve-

del ljubosumni mož za skrivnostno pot svoje življenjske družice.

Nekaj dni potem je zadela ena izmed srečk milijon lir. Mladenič je denar obdržal. Slutil je, da je morala biti dama v zakonu srečna, drugače bi se ne podala na pot po pisma. Tako bi ji tudi milijon ne mogel odtehtati nesreče, ki bi nastala lahko zaradi moževe ljubosumnosti. Hranil je milijon, ker pa ni nikoli v življenju prišel v stik z nekdanjo potnico, je na stara leta napravil oporoško ter zapustil na dvasjet enakih delov razdeljeni milijon revnim, možitvye željuj rimskim dekletom...

Dinar k dinarju tudi v — smeteh

Še bolj kakor pred sedanjo vojno so poživilje potlej razne nabiralne akcije starega železa, cunj in drugih odpadkov. Ne le pri nas, tudi v bogati deželi Angliji ima dosti ljudi od tega zaslužka.

V londonskem predmestju East Ham je nastala cela industrija za izkoriščanje smeti. Samo v zadnjih 10 letih so zaslu-

žili ljudje, ki se bavijo s tem, skoro deset milijonov v našem denarju. Odkar se je začela vojna, se pa oblasti tudi zanimajo za ta posel. Prebivalec East Ham-a nudi s plakati, listi, predavanji in kinematografskimi predstavami navodila za racionalno izkoriščanje odpadkov.

Lani so ljudje nabrali 307 ton steklenic, za katere so prejeli 2,200.000 din. Zdaj, ko se je podražil papir, je mnogo povpraševanja po starih cunjah. Podobno organizacijo bodo uvedli po vseh večjih mestih Veike Britanije.

— Ves prestrašen odpre meščan vrata nekemu gospodu:

— Rekli ste služkinji, da gre za življenje in smrt. Za boga, kaj se je pa pripetilo?

— Nič hudega gospod. Sem namreč zavarovalni agent.

Slikar Viljem Busch je potoval po zemlji. Srečal je dva drvarja, ki sta sedela na deblu in kadila. Busch je stopil k njima:

— Rad bi vaju narisal. Če bosta mirno sedela, bosta dobila vsak pet mark!

Eden izmed mož se je popraskal za titnikom in dejal:

— Veste kaj, gospod, dam vam dve marki, če naju pustite v miru...

Učinek podmorniške vojne

Velik del sedanje vojne odtehta gigantski boj za surovine. V tem igru trgovinska mornarica zelo važno vlogo. Relativno imajo Norvežani največ trgovinskih parnikov v prometu, po številu in tonaži jih seveda Angleži daleč prekašajo. V podmorniški vojni je izgubila Angleška doslej niti ne poldrug odstotek svoje trgovinske mornarice. Gornji primer v krogu kaže odstotno razmerje dosedanjih izgub angleških trgovinske mornarice ladj v primeru z ostalimi enotami njene

Neodvisna Grčija

Grški narod je 25. t. m. slavil 119. obletnico svoje neodvisnosti. Bilo je 25. marca 1821, ko je skromen duhovnik iz Ahaja, vladika Germanos na čelu majhne čete zavzel župnijo sv. Jurija v Patrasu

GRŠKI KRALJ JURIJ II.

in s tem dal znak za začetek osvobodilnih bojev, ki so trajali dolga leta. Po mnogih odporih in težkih naporih je bila Turčija primorana, priznati grškemu narodu samostojnost, ki so jo garantirale Rusija, Velika Britanija in Francija. Tako v balkanski kakor svetovni vojni in po njej je prestala Grčija burno dobo raznih prevratnih dni, toda živavi narod na čenovitem polotoku je premagal vse težke preizkušnje in pod vlado spretnega Metaxasa in kralja Jurija II. reorganiziral domovino. Grčija gleda danes s polnim zaupanjem v bodočnost, oslanjajoč se na disciplinirano vojsko. Njena preliha kri ni bila zaman in upor 1821 je prinesel narodu novo srečo in blagostanje.

Baker izvažajo na veliko iz Zedinjenih držav. Kupec so tudi male nevtralne države, največ ga gre v sovjetsko Rusijo in na Japonsko. Francija je pred kratkim naročila 25.000 ton bakra.

500 romarjev je izgubilo na poti skozi pustinjo v Meko. Na kamelah so zapustili mesto Hedžas že pred mesecem dni, pa ni nobenega glasu več o njih.

Ogromen kanal Dnjeper—Njemen so začeli kopati sovjeti. 30.000 delavcev je na poslu, pri Chlonimu na bivšem Poljskem so zastavili lopate za prekop, ki bo dolg 500 km.

Kazni za slabe ocene so uvedli v državi Oklahomi, USA. Kdor se noče učiti ali pade pri izpitu, mora plačati določeno denarno globo.

Skupne bogoslužne knjige bodo imele v bodoče Srbi in Bolgari. Tako so sklenili predstavniki pravoslavne cerkve obeh

Muhe kot antiseptično zdravilo. Že med svetovno vojno je odkril dr. Baer iz Baltimora, da slina muhe »Lucille serique« leči rane. Zdaj so pozitivno dognali, da je slina te muhe izvrstno sredstvo proti bacilom.

Osem dedov na pogrebu 100letne matere! V Pontedecimo pri Genovi so te dni pokopali 100letno mater, za katere krsto je korakalo tudi osem njenih sinov, ki so že vsi dedi.

Maribor

Razdelitev bombaža našim tkalnicam

Na nedavni seji odseka za bombaž in svilo pri posvetovalnem odboru za tekstilno industrijo ministrstva trgovine in industrije je bilo ugotovljeno, da je Narodna banka izdala domačim predilnicam za drugo trimesečje tekočega leta dovoljenje za uvoz 5.117.625 kg surovega bombaža. Če od tega odštejemo 10% za odpadke in po 500.000 kg prediva za kmečko predivo in za tovarne trikotaje ter nogavice, ostane za tkalnice še 3.500.000 kg prediva.

Na statve do 110 cm 4/4 širine odpade 100% od povprečne količine, na statve 110—130 cm 6/4 širine pride 150%, na statve 130—150 cm 7/4 širine odpade 175%, na statve 150—220 cm 8/4 širine bi prišlo 200% in na statve preko 220 cm 12/4 širine 300% od povprečne količine prediva.

Če upoštevamo, da je v državi 20.000

stavev v bombažnih tkalnicah, bi odpadlo na vsako stavev povprečno 175 kg prediva za čas od 1. aprila do 30. junija t. l.

Za trimesečje od 1. aprila do 30. junija so predvidene naslednje količine prediva: za stavev 4/4 150 kg, za stavev 6/4 225 kg, za stavev 7/4 262,5 kg, za stavev

8/4 300 kg in za stavev 12/4 450 kg prediva. Ostanek bi služil za rezervo za obrtniške delavnice, za vojne dobave in za nepredvidene primere.

Predilnice bodo dobavljale tkalnicam bombažno predivo po ceni 33,50 din za kg fco vagon predilnica.

Motorizacija poštnega prometa

S 1. aprilom bo uveden v Mariboru lokalni poštni avtomobilski promet. Obratovale bodo trije avtomobili. Avtomobili bodo dnevno dovažali pošiljke na kolo-dvorsko pošto: iz pošte Maribor 1 na Slomškovem trgu devetkrat, iz pošte Maribor 3 na Kralja Petra trgu dvakrat in iz pošte Studenci enkrat; nabiralnike bodo izpraznjevali trikrat; razen tega bodo z avtomobili dostavljali pakete za vse mesto. Da bo mogoče pravilno iz-

rabiti avtomobile v korist naslovnikov, prosi uprava pošte cenj. občinstvo, zlasti trgovce, industrijce in druga podjetja v Mariboru, naj bi šli poštnim dostavljajem toliko na roko, da jim pri dostavi paketov ne bi bilo treba dolgo čakati. Uprava pošte pozna težkoče naslovnikov, ki jih imajo zlasti z ocarinjenimi paketi, zato bo vsak nasvet radi hitrejših dostave paketov radevolje upoštevala.

Kulturno delo našega delavstva

KDM v Mariboru se je to sezono lotila nelahke naloge, tudi na polju dramske umetnosti, namreč, nuditi našemu delavcu to, česar ne dobi pri predavanjih, niti po kinematografih, ali v poklicnem gledališču, ampak edino na delavskem odru. V ta namen si je izbrala Schurekovo »Pesem s ceste«.

Stvar je bila uprizorjena že na številnih odrih, vendar še ni izgubila na svoji lepoti. Razumljivo je, da so bili delavci tej stvari veliko bolj blizu kot marsikateri drug gledalec. Kdo bi le pozabil uboge muzikante, dobrega Krištofa, človeka z »zlato dušo«, Ano, tega preprostega in pametnega dekleta, ki je njihova »mami« in ki skrbi zanje kot za svoje otroke. Ali

pa vročekrvnega Miškota, načelnika njihovega orkestrčka in njegovega tovariša Karla, ki si s steklenkami ruma sladi življenje.

Naše delavstvo, ki je do zadnjega kotička napolnilo dvorano, je prav dobro razumelo to pesem, na katero so bila priklenjena srca, ki so si delila med sabo ne samo vesele trenutke ampak tudi težke preizkušnje življenja.

Tako je zaživela med nami ta pesem s ceste pod dobro režijo Franca Kumra in s sodelovanjem vseh požrtvovalnih igralcev. Želeli bi, da bi KDM polagal še več važnosti ravno na problem delavskega odra, ki bi naj izvrševal med našim delavstvom kulturno poslanstvo.

Franjo Martinc odhaja iz Maribora

Po velikonočnih praznikih izgubi magdalenska meščanska šola svojo najboljšo pedagoško moč, dolgoletnega nastavnika s. Fr. Martinca, ki je po prošnji premeščen za ravnatelja meščanske šole v Valjevo. Njegove odsotnosti ne bo občutila samo meščanska šola, temveč tudi »Pedagoška centrala« in društvo »Šola in dom«, kjer se je nastavnik Martinc izvenšolsko največ udeleževal. Tudi revija »Popotnik« in »Roditeljski list« ga štejeta med svoje sodelavce, nastopal pa je tudi kot predavatelj na tečajih.

Po diplomu na višji pedagoški šoli v

Beogradu je služboval skoro poldrugo desetletje v Mariboru ter si pridobil lep krog prijateljev. Pri pouku in vzgoji v šoli je posvečal mnogo skrbi zlasti zapuščenim, revnim in zanemarjenim dijakom.

Z njim odhaja v Valjevo tudi njegova soproga, ki je na podoben način vzgajala in učila dekleta na Cankarjevi meščanski šoli. Po rodu Srbkinja iz plemeni Šumadije se je gladko priučila slovenščine in postala prava Slovenka v šoli in doma pri svoji deci. V sredo jima prirede tovariši(-ice) pošlovilni večer v rdeči sobi Nabavljalne zadruge. Prijatelji.

DELO RADVANJSKE HRANILNICE IN POSOJILNICE

Na nedavnem občnem zboru Hranilnice in posojilnice v Radvanju, ki ga je vodil načelnik g. Steher Avgust, so poročila pokazala, da je ta zadruga delovala lepo in uspešno ter je srečno prebrodila denarno krizo. Nemalo zaslug ima za to tudi marljivo načelstvo, ki ga tvorijo posestniki Holmla-Steher Avgust in Špes Alojz. Denarna kriza je odtujila ljudstvo hranilnicam in posojilnicam in je zlasti pri mladini varčnost silno padla. Zato bo treba podvojenega dela, da se vse te kvarne posledice popravijo. Glasom bilance je razvidno, da je Hranilnica in posojilnica dala izdatno podporo domačim gasilcem in Rdečemu križu. Ker daje posojila pod ugodnimi pogoji, po nizki obrestni meri in z malimi upravnimi stroški zlasti šibkejšim ljudem, opravlja tudi veliko socialno nalogo. Kar zasluži posojilnica, ostane doma v občini, ker si je naredila nalogo podpirati domača socialna in humanitarna društva.

NESREČA PRI STRELJANJU Z MOŽNARJEM

V mariborsko bolnišnico so pripeljali 18letnega čevljarskega vajenca Alojza Ambrož iz Jarenine. Mladenič je na Jožefovo streljal z možnarjem. Pri nabijanju je možnar eksplodiral, pri čemer mu je raztrgalo prste na levi roki in levo stran glave.

Ne pozabi naročnine!

m Poročila sta se inž. Borut Maister in gđc. Sonja Zalokarjeva.

m Premješčen je s I. realne na II. realno gimnazijo v Mariboru prof. dr. Franjo Črnek.

VELILA TOMBOLA gradbenega odseka Sokolskega društva Maribor-matice, 16. ali 29. junija 1940

m Pošta v Kamnici. Večletna borba za lastno pošto je Kamničanom uspela. V kratkem bodo dobili poštni urad s telefonom.

m Koncertni in recitacijski večer bosta priredila v aprilu g. Slavko Lukman m Djaki, roj. v letih od 1914 do vključno vključno 1920, ki želijo letos odslužiti svoj dijaški rok, naj se nemudoma, a najkasneje do 12. aprila javijo mestnemu vo-

Pretekla zima je bila dolga in ostra

V začetku nastopajoče pomladi prinašamo nekoliko važnejši podatkov o minuli trdovratni zimi.

Najtoplejši dan je bil 14. marca 16,6 C nad ničlo, najmrzlejši pa je bil 15. febr. z 28,3 C pod ničlo. Povprečna temperatura v pretekli zimi je znašala 5,3 pod ničlo, povprečna maksimalna je bila tudi pod ničlo, in sicer 1,0, povprečna minimalna pa 10,0 izpod ničle. Maksimalna temperatura je bila izpod ničle 46 dni, zelo mrzlih dni z mrazom nižjim od 20 stopinj je bilo 9.

Lanska zima je bila mnogo bolj mila, ker je najhujši mraz dosegel komaj 20,7 pod ničlo. Najvišja toplota je znašala 16,3 nad ničlo, povprečna temperatura je bila tudi nad ničlo za 1,5 C.

Snežilo je v pretekli zimi 34 dni, deže-

jaškemu uradu v Mariboru, Slomškov trg št. 11, oba štev. 3. Prijave za v Maribor pristojnih rekrutov-dijakov, ki stanujejo izven Maribora, naj se dostavijo pisмено z vsemi potrebnimi podatki, kakor rojstno leto, kake šole je dijak dovršil, točen naslov itd. Prijav rekrutov-dijakov, ki ne stanujejo v Mariboru in v Mariboru niso pristojni, mestni vojaški urad v Mariboru ne sprejema. Taki dijaki naj se obrnejo za informacije svoji domovinski občini.

in Milan Skrbinšek.

m Orkester Glasbene Matice. Drevi strogo obvezna redna orkestralna vaja.

m Rezervnim podoficirjem! Pododbori združenja rezervnih podoficirjev kličejo po celi državi tovariše pod svoje okrilje, da v skupni moči in z istimi cilji manifestirajo edinstvo. Tovariši iz bivše mariborske oblasti včlanite se. V Mariboru je ustanovljen pripravljalni odbor, ki sprejema prijave in daje informacije v pisarni na Rotovškem trgu 1 vsak torek in četrtek od 18. do 19. ure. Vsak rezervni podoficir naj čimprej javi rojstne podatke z očetovim imenom (kraj, okraj), sedanjí poklic in bivališče, čin v vojski, številko vojaške isprave in komando, ki mu jo je izdala. Za vpis, znak in legitimacijo je poslati 20 din in sliko na naslov Črepinko Franjo, poverjenik U. R. P., Marijina ulica 24.

* DKW motorna kolesa in Adler dvokolesa, novi modeli, so dospeli in se dobijo pri M. OZVATIC, MARIBOR, ČAFOVA 1.

m SPD v Mariboru ima drevi ob 20. pri »Orlu« občni zbor.

m Napredoval je veroučitelj p. Rupert Suhač v Krčevini pri Mariboru.

m Združenje gostilniških podjetij v Mariboru ima 2. aprila ob 15. občni zbor v prostorih »Kazine« na Slomškovem trgu.

m Karambol na Tržaški cesti. Na križišču Tržaške ceste in Stritarjeve ulice je prišlo večeraj do hudega karambola. Motociklist Friderik Legat je trčil v dr. Rotmanov osebni avtomobil, ki je v tistem trenutku zavil s Tržaške ceste v Stritarjevo ulico. Motociklista je zaneslo s ceste na pločnik, da je trčil v obcestno ograjo. Legat je dobil poškodbe na glavi in levi nogi, njegov sovozač Drago Lubej pa lažje poškodbe na desni nogi. Motocikl je popolnoma razbit.

m Obesila se je v gozdu v Loki pri Račah 40letna delavka Jožefa Bučarjeva in zapustila 4 neodrasle otroke. Vzrok samomora je neozdravljiva bolezen.

m Prve lastovke so ljudje videli na velikonočne praznike, kar je pač najboljši da je dolge zime konec.

STARI DINARSKI KOVANCI VELJAJO DO 20. APRILA

Z odlokom finančnega ministra preneha veljavnost starih kovancev po 1 dinar 20. aprila t. l. Zato naj jih ljudje zamenjajo pri blagajnah Narodne banke.

m Tudi vino pod izvozno kontrolo. Finančni minister je podpisal odlok, s katerim se stavlja vino v seznam predmetov, za katere je treba imeti posebno izvozno dovoljenje. Prošnje za izstavitve izvoznih dovolil je pošiljal odseku za kontrolo izvoza pri Narodni banki v Beogradu.

m Studenci dobili svojo župnijo. Na Jožefovo so imeli Studenci posebno slovesnost. Dobili so svojo župnijo sv. Jožefa. Doslej so spadali pod magdalensko župnijo.

m Vse je spet dražje: meso, mast, slanina, krompir... Zadnje dni je opazali spet izreden porast v cenah živil. Tako se je zaradi velikega izvoza živine kar preko noči podražilo meso vseh vrst, slanina, mast, občutno pa se je podražil tudi krompir, ki ga prodajajo že po 15 din merico.

m Vandalizem. Nekdo je iz zlobe alž maščevanja razbil ponoči okno krojaškemu mojstru Filipu Komanu na Koroški cesti 43.

m Zelezo še kar kradejo. Prevozniku Francu Nemcu s Koroške ceste je bilo ukradenih 6 verig, dvigalo in več drugega orodja v vrednosti 1000 din.

* Društvo Jadran-Nanos priredi v soboto 30. t. m. v dvorani Narodnega doma večer posvečen pok. dr. M. Laginji, ki je umrl pred 10 leti. — Pozivamo narodno občinstvo, da se večera udeleži. O Laginji in njegovem delovanju bo govoril g. dr. V. Rapotec. Pevski zbor bo odpel nekaj pesmi.

* Mariborsko Kasaško društvo javlja svojemu članstvu, da se vrši v nedeljo, dne 31. marca t. l., ob 10. uri dopoldan občni zbor pri Povodniku, Jurčičova ul. m Nočna lekarniška služba (od 23. do vključno 29. t. m.) lekarna pri sv. Anehu, Glavni trg 20, tel. 20—05; Magdalenska lekarna, Kralja Petra trg 3, tel. 22-70.

Kino

* Grajski kino. Veseli velikonočni spored »Anton zadnji« Hans Moser. Smeh zabava in zopet smeh.

* Esplanade kino. Vesela, zabavna in duhovita češka opereta »Veseli bohemi«, Jarmila Kširova in drugi najboljši umetniki.

* Kino Union. Naš velikonočni spored »Vesela škota« z Stan Laurel-om in Oliver Hardy-em v glavnih vlogah. Salve smehal

Mariborsko gledališče

Sreda, 27. marca: Zaprti.

Četrtek, 28. marca, ob 20.: »Gejsja«, Red C.

Petek, 29. marca: Zaprti.

Sobota, 30. marca, ob 20.: »Gigan baron«. Gostovanje g. Belizara Sancina.

Poljub za 150.000 lir — to je jedro skozi vsa tri dejanja duhovito napete družabne komedije »Trideset sekund ljubezni«. Snov je vzela iz rimskega meščanskega življenja, ki ga nam je slično podal avtor zelo zabavnih »Dveh tucatov rdečih rož«.

Radio

Sreda, 27. marca

Ljubljana: 18. Mladinska ura; 18.40 Nove taksne dolebe; 19. Poročila; 19.20 Življenje ribičev na Dojranu; 19.50 Kaj se pretaka v rastlini; 20. Koncert pev. zbornice; 20.5 Plošče (Bach); 21.15 Pevski koncert; 22. Poročila; 22.15 Citraški trio. — Beograd: 14. Koncert glasbene akademije; 18.05 Plošče (pesmi); 18.15 Operne arije; 20. Prenos opere. — Dunaj: 18. Viol. in klav. koncert. — Breslau: 18.30 Bariton in klavir (Schubert) — Beromünster: 18. Vokalni koncert; 20.15 Opera. — Radio Paris: 19.15 Klavirski koncert. — Kalundborg: 21. Klavirski koncert. — Sofija: 21. Ruske romance. — Hilversum II.: 20.55 Simfonični koncert. — Milan: 22.10 Viol. koncert. — Berlin: 23.10 Simfonični koncert.

šala 37,1 mm. Razlika je bila zato tako velika, ker je barometer od 14. na 15. marec globoko padel zaradi prenaplo dvigajoče se temperature 14. t. m. in je bila posledica te nagle spremembe nevihta 15. marca v prvih popolnočnih urah. Po nevihti je padlo spet nekoliko novega snega, ki pa se v nižinah ni dolgo obdržal.

Povprečna vlažnost je v pretekli zimi znašala 86,5 odstotkov in je bil najvlažnejši mesec januar, najbolj suh pa marec.

Jasnih dni je bilo v vsej zimi 9, pretežno oblačnih pa 26, zelo meglenih 5, malo meglenih pa 28 dni.

Z ozirom na vetrovnost omenjamo, da je bil najbolj tih mesec februar, zadnji zimski tedni pa so bili že precej vetrovni.

I. simfonični koncert združenih orkestrrov v Celju

Dne 12. t. m. je bil v okviru 20-letnice celjske Glasbene Maticice v celjskem mestnem gledališču I. simfonični koncert združenih orkestrrov, kjer je sodelovalo 50 članov. Uvodoma je dirigiral ravnatelj Glasbene Maticice g. Karlo Sancin Griegovu poklonitveno koračnico iz suite »Jorsalfar«. Mogočna skladba je zvenela veličastno in takoj ustvarila praznično razpoloženje med poslušalci, ki so napolnili gledališče. Nato je dirigiral vojaški kapelnik g. Petar Fabijanovič Schubertovo VIII. simfonijo v h-molu (takozv. »nedovršeno«). Podana je bila z vso barvitostjo, zelo občuteno in tehnično v vsakem oziru popolno. Isti dirigent je nato prednašal lastno skladbo »simfonične miniaturne št. 1«, harmonično zanimivo folklorno delo, ki je doživelo ves uspeh ter nato še 6. Slovanski ples Ant. Dvořaka.

Za zaključek koncerta je na koncu sporeda dirigiral g. Sancin Haydnovo VI. simfonijo (»udar pavk«). Interpretacija tega dela je bila resnično klasična. Zamislil, da se spojata orkestrski telesi Glasbene Maticice in vojaške godbe je povsem uspela in jo v našem mestu toplo pozdravljamo. Dobili smo končno kvaliteten simfonični orkester, ki je na mah pridobil občinstvo. Nastop tega orkestra je discipliniran in vzoren. Godalno telo kot tako je zlito v enotno skupino, kar je napravilo tudi na gledalca lep vtis ob enakomernih in složnih lokovih potezah; dokaz skrbne nege s tehnične strani! Prav tako so bila tudi vsa pihala skrbno izpijena, točna v vseh svojih vstopih in se z ostalimi instrumenti zlivala v homogeno celoto, kar se je opazilo zlasti pri plastični dinamični diferenciaciji.

Ves spored je bil najskrbneje nastudiran in pokazal izrednim umetniškim zanosom. Ravnatelj Karlo Sancin je naš stari znanec in od njega smo vajeni, da nam posreduje sleherno umetnino v dovršeni obliki. Nova oseba na umetniškem področju za Celje je g. kapelnik Fabijanovič. Vreden drug, fino čuteč umetnik in skladatelj, ki je znal ubrati pravo pot za razvoj in plodovito glasbeno kulturno delo svoje godbe s tem, da stopa z roko v roki z Glasbeno Matico. Za našo vojaško godbo je bila prav v njem najdena prava oseba. Važno je, da to na tem mestu poudarimo! Led je torej prebit in Celje bo imelo odslej svoj simfonični orkester, ki je v najboljših rokah.

Teško bi bilo reči, katere skladbe tega večera so bile bolje podane. Eno je gotovo, da je orkester že pri tem nastopu pokazal visoko tehnično sposobnost, in kar je zelo važno, intonačno ubranost. V teku časa se bo ta aparat kajpada še bolj popolnjeval in brusil. Smemo pa že sedaj upravičeno pričakovati še zelo lepih in zaviranj vrednih uspehov.

Glasbena Matica, ki letos praznuje svojo 20. obletnico plodonosnega glasbeno-kulturnega delovanja, ne bi mogla najti lepše in plemenitejše oblike svojega jubileja, kakor je bil ta večer. Mnogo je bilo položenega truda in mnogo nesebičnega dela v vseh teh letih, a tudi zado-

ščenje ni izostalo. Važno je, da je zavod cvetel in uspeval ter ni nikoli doživel med tem časom nobenih pretresov in kriz, ki bi kvarno vplivale na njegov razvoj. Delo je teklo mirno in vztrajno svojo določeno pot. V glavnem gre tu priznanje izkušenemu vodstvu ravnatelja Karla Sancina.

Ob priliki I. simfoničnega koncerta združenih orkestrrov pa želimo, da bi se započeto delo v tej smeri vztrajno nadaljevalo. Saj so vsi pogoji zato dani in tako vodstvu nam jamči, da smemo zreti v glasbeno-kulturnem pogledu z lepimi upi v bodočnost za povzdigo simfonične glasbene umetnosti, ki je pri nas šele na svojem zmagovitem pohodu.

Celje je lahko ponosno na svoj orkester in še posebej na I. simfonični koncert. Na tem mestu bodi izrečeno vse priznanje vsem sodelujočim.

Upamo, da bo I. simfoničnemu koncertu sledil še drugi. S.

k **Planinski vestnik** je objavil v letošnji 3. številki na prvem mestu M. Dimnika prispevek »Ena zima v gorah«, dalje pa V. Pirnata sestanek »Dolenjske griče pobelil je sneg...«, ing. B. Lavrenčiča potopis »Grades Jorasses« in P. Kemperleta »Prikazen v belem peklju na Veliki planini«. Slede obzornik in društvene vesti. Vmes je zopet več lepih fotografij naših in tujih krajev ter gora.

k **Nova številka »Izraza«**, ki ga izdaja Hrvatska Naklada v Zagrebu, objavlja v letošnji 3. številki sledeče zanimive prispevke: S. Kranjčević »O prvem programu HSS«; J. Cazi »Stih o predvečer« (pesem); dr. P. Markovac »Prilog k problemu nacionalisti v glasbi«; slede klasični svetovne literature; Ch. de Coster »Legenda o Tilu Ullenspiegelu« (odlom); M. Putnik »Aktualni problemi biologije« ter več drobiža s področja umetnosti itd.

k **Tam po mestih**, predmetstjih in večjih nasteljih... je uvodnik, ki nam pove snov letošnjega dvojnega 5-6 zvezka pedagoškega strokovnega mesečnika »Popotnika«. Številka je torej posvečena mestu. Uvodnik je napisal Julij Kontler. Pod zaglavjem »Više organizirano šolstvo v industrijskih krajih« piše M. Mencej o razmerah v naših industrijskih krajih in predmetstjih, vse s potrebnimi statistiki. R. Kobilica razpravlja o »Nalogah slovenskega poskusnega šolstva. O vtihih, poskusih in izsledkih izpovedi učiteljev neoficielnih poskusnih razredov pišejo: Josip Jurančič, Fran Kavčič, Julij Kontler, Miloš Ledinek, Leon Pibrovec, Ernest Vranc in Albert Žerjav. Prispevkom so dodane slike piscev. O šolskem delu piše Miroslav Zor, o Dragojlu Brankoviču Gustav Šilih, o publikacijah poskusne šole v Borovu Miloš Ledinek, o Kerenčičevi razpravi »Gospodarstvo po načrtu« pa dr. A. Gosar.

Spomnite se CMD!

Dipl. optik
E. PETELN
MARIBOR - GRAJSKI TRG 7

Posesti

KOLONJSKA HIŠICA
radi selitve takoj na prodaj. Vprašati Delavska 13, zvečer od 19. ure. 1613-2

V OKOLICI MARIBORA
takoj prodam posestvo, 5 1/2 oralov, za 55.000 din. eno uro od Maribora, 1/2 ure od glavne ceste in cerkve. Sv. Marjeta ob Pesnici. Jernejšek Alojz. Pernica 45; Sv. Marjeta ob Pesnici. 1615-2

POSREDOVALNICA IVAN GODINA
Maribor, Aleksandrova c. 30
proda:

Dvonedstropno osemstanov. hišo z vrhom in velikim dvoriščem. cena 650.000; novozgrajeno 9stanovanjsko. din 320.000; enonedstropno trgovsko in stanovanjsko. din 260.000; enonedstropno novo zgrajeno 4stanov. in trgovino z meš. blagom. 170.000; **novozidano** 2stanovanjsko vilo z vrhom za din 145.000; 3stanovanjsko. novozgrajeno vrt. 90.000; enodružniško, 3sobe, kuhinja, vrt. 10 min. oddaljeno od gl. trga za 80.000; čedno hišico 3 sobe, kuhinja, gospodarsko poslopje, brajče, veliko sadnih dreves. 1676 m² za 45.000. **Posestva**: krasno vinogradno. oddaljeno 15 min. od tuk. gl. kolodvoru. cena 300.000 din; 27 oralov, oddaljeno pol ure od mesta. 280.000; 33 oralov novozgrajeno vilo, gospodarska poslopja, blizu mesta 350.000; vzorno posestvo vseh kultur, gosposko hišo. 175.000; hišo z gostilno. mesarijo in 16 oralov zemljišča. oddaljeno eno uro od Maribora, za ceno 160.000; 7 oral. manjši vinograd njive. sadovnjak, gozd, 58.000; 5 oralov pri Pragerskem 52.000. potrebno 15.000 din. 1568-2

Stanovanje išče

ENOSOBNO STANOVANJE
iščem do 1. maja od Magdalenke do Jožefove cerkve. najraje še pod mesto. Vdova po šol. upravitelju, točna plačnica. Naslov pove krojaštvo za dame in gospode Pučnik, podružnica Studenci. Aleksander drova 25. 1620-6

Stanovanje

STANOVANJE
enosobno s kuhinjo, dvosobno, trisobno s kopalnico in verando takoj oddam. Maribor, Smetanova 54. v gostilni 1527-5

TRISOBNO STANOVANJE

s kopalnico, prikljinami in z vrhom oddam takoj. Vprašajte v Turnerjevi ul. 28-I. 1639-5

STANOVANJE

soba, predzoba in kuhinja se odda točnemu plačniku. Stritarjeva ul. 29, dvorišče. Gulda. 1623-5

Sobo odda

SOBA
v centru se takoj odda. Cankarjeva 1-II. 1619-7

SONČNA SOBA

z 2 posteljama se odda. Frančiškanska 21-II. 1622-7

OPREMLJENO SOBO

z 1 ali 2 posteljama in kopalnico oddam. Dalmatinska 24. 1633-7

Sluzbo dobi

SAMOSTOJNA KUHARICA
za vsa hišna dela, snažna, pošena in urna, z znanjem nemškega jezika se s 1. aprilom sprejme. Babič. Tezno, Maistrova ul. 11. 1601-9

STAREJŠA SLUŽKINJA

za vse se sprejme za 1. april. Meljska c. 42. 1618-9

GOSPODIČNO

sprejem k enemu otroku, staro od 14 do 16 let. Izve se pri Bevc, čevljar. Ruška c. 4. 1624-9

KROJAŠKI POMOČNIK

za velike komade se takoj sprejme. »Gentleman«, Maribor, Cankarjeva ul. 1. 1625-9

ŠTEPARICO

sprejme Gregorc, Maribor, Aleksandrova c. 55. 1627-9

URADNICO

sprejemmo takoj v službo v Ljubljani. Predpogoj: perfektno obvladanje strojepisja, popolno znanje slovenskega, srbohrvaškega in nemškega jezika. V ponudbi je navesti doseganje službe. Ponudbe na ogl. odd. »Večernik« pod šifro »Industrija«. 1634-9

BREZPOSELNA VINIČARSKA DRUŽINA

se sprejme za vinogradno delo. Anton Tkalec, Glavni trg št. 4. 1635-9

PERFEKTNO KUHARICO

iščem, ki opravlja zraven postrežnice tudi druga hišna dela. Stroblmajerjeva ul. 28. II. nadstropje, vrata 9. 1637-9

STROJNI KLJUČAVNIČAR

vojašcine prost, mlad in priden, dobi takoj mesto v mariborski tvornici. Ponudbe na ogl. odd. lista pod »Tekstil«. 1638-9

TRGOVSKO POMOČNICO

išče trgovina z meš. blagom na deželi. Ponudbe na ogl. odd. »Večernik« pod »Tarkoj«. 1630-9

Sluzbo išče

STAREJŠA ŽENSKA

iz dežele išče službo samo k malemu otroku. Ponudbe pri: Kohnstein, Maribor, Kneza Koclja ul. 2-II. 1628-10

Lokal

LOKAL ALI STANOVANJE
dva prostora, na ulico ali dvorišče, v centru, za obrt se išče. Ponudbe na ogl. odd. lista pod »23«. 1626-14

V najem

TRGOVINO ALI PRAZEN LOKAL
vzajem takoj v najem. Ponudbe pod »Prompt 20.000« na ogl. odd. »Večernik«. 1629-15

Za vse izolacije proti vodi le

BETONIT

za vlago nepropustni in zid osuševajoči notranji in zunanji omet le

IZOLATOR

Zahtevajte navodila in cene pri
»BETONIT«
kemični izdelki za gradbeno industrijo
v Mariboru
Vojaški trg št. 2

Continental

na ugodne mesečne obroke
IVAN LEGAT
Maribor, Vetrinjska ul. 30
Ljubljana, Prešernova ul. 44

Opr. št. V 6 198/40
7

Dražbeni oklic

Dne 30. 3. 1940 ob 15. uri prodajo se sledeči predmeti v Mariboru, Kneza Koclja ulica 18: različno pohištvo, obleka, perilo, posteljnina, razne slike, jedilno orodje, preproge, itd. itd.

K draženju se bo začelo pozivati šele pol ure po zgoraj navedeni uri, med tem časom, pa se lahko ti predmeti ogledajo.

OKRAJNO SODIŠČE V MARIBORU, odd. V
dne 26. 3. 1940.

MALI OGLASI

CENE MALIM OGLASOM: V malih oglasih stane vsaka beseda 50 par. najmanjša pristojbina za te oglase je din 2. Dražbe, orekli, dopisovanja in šentlovanjski oglasi din 1.- do besedi. Najmanjši znesek za te oglase je din 10. Debelo tiskane besede se računalo dvojno. Oglasi davek za enkratno objavo znaša din 2. Znesek za male oglase se plačuje takoj pri naročilu, oziroma za le vpslati v pismu skupaj z naročilom ali pa po poštini položnici na čekovni račun št. 11.409. Za vse pisemne odgovore glede malih oglasov se mora vrložititi znanke za 3 dni.

Razno

MODRČKI
stezniki, rokavice, nogavice, damsko perilo najceneje pri Š. Ketiš-u, Stalna 1. 11406-1

CEPLJENO TRSJE

prvorazredno, dinar komad, divjake, korenjake, sadno drevje nudi Žihar Franjo, Zamušani, Sv. Marjeta, Moškanjci, Zahtevajte seznam! 1168-1

ČESPLJOVA DREVESCA
domače in bosanske češplje, breskve, vinsko trsje, korniki Göthe 9. Sadjarstvo Dolišek, Kamnica, v. Maribor. 1592-1

Kupim

RABLJEN MOTOR
kupim. Pismene ponudbe na ogl. odd. »Večernik« pod »Motor«. 1616-3

Prodaj

DVE BREJI KRAVI
dobro plemo, prodaj. Aleksandrova 57. Pobrežje-Maribor. 1611-4

POHIŠTVO

poceni na prodaj. Vprašati: Vošnjakova 19, vrata 2. 1612-4

OTROŠKI VOZIČEK

dobro ohranjen, naprodaj. — Mavrič, Kamnica 22. 1621-4

ŠIRITE »VEČERNIK«!

babič

moško perilo po meri, ceno in najboljši kakovosti maribor — gosposka 24

Naznanilo!

Naznanjam cenj. občinstvu, da sem preselil svojo TRGOVINO S KOŽUHOVINO, KRZNDARSTVOM IN IZDELOVANJEM ŠPORTNIH IN UNIFORM. ČEPIC iz Tyrševe ul. 7 (Gosposke) v

ALEKSANDROVO c. 13

v bivše lokale gosp. Koste Vukašinića. Priporočam se cenjenim damam in gospodom za nadaljno naklonjenost **PETER SEMKO**